БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 121 (4220)
30 МАЙ, 1980 й
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• Беш йиллик вахтасида

Илғор усуллардан фойдаланиб

Шаҳар марказлашган усулда юк ташиш автомобиль трестининг 103-автобазаси коллективи

БУГУН

йил бошидан бери 597 минг тонна халқ хўжалик юкларини ташиб беш ойлик топшириқни муддатидан илгари бажарди. Коллектив ўтган вақт мобайнида ёқилғи ва эҳтиёт қисмларни тежаш, техникадан фойдаланиш коэффициентини ошириш бўйича ҳам салмоқли ютуқларни қўлга киритди.

Корхонада бригадалараро социалистик мусобақада «Таштекстильмаш» заводига хизмат қилаётган Михаил Шварёв бошлиқ бригада коллективи пешқадамлик қиляпти. Бригададаги 22 шофернинг ҳаммаси ўз касбини яхши билган, кўча ҳаракат қоидаларига қатъий амал қилган ҳолда техникани юксак унумли ишлашини таъминлашга қодир бўлган йигитлардир. Улар ишлаб чиқаришга меҳнатнинг илғор усулларини дадиллик билан жорий этишяпти. Бригада бошлиғининг ўзи иккита ўрнига тўртта прицепдан фойдаланиб ишлаб, юкларни ортиш-тушириш учун кетадиган вақтни деярли батамом қисқартириш имконига эга бўлди.

Коллектив КПССнинг бўлажак XXVI съездини катта меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олишга аҳд қилган.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА

Кеча

Тошкент ремонт-экскаватор заводининг коллективи такомиллашган вагон-ётоқхоналарнинг навбатдаги туркумини республикамиз гидромелиорация иншоатлари қурувчилари ихтиёрига юборди.

Кўчма вагон-ётоқхоналар дала шароитида ишлаётган қурувчиларнинг яшашлари учун ғоят қулай. Улар икки хоналик бўлиб, олти кишига мўлжалланган.

Қурувчиларга ғоят манзур бўлаётган вагон-ётоқхоналарни тайёрлашда заводнинг Н. Расулов бошчилигидаги бригадаси ишчилари айниқса, ғайрат кўрсатишяпти. Ш. Исамуҳамедов, К. Акбархўжаев, А. Раҳимов каби илғорлар кунлик топшириқларини мунтазам ошириб бажаришяпти. Шу туфайли ҳам бригада бир ойда 50 та ўрнига 55 та кўчма вагон-ётоқхона тайёрлаяпти.

Бугун

М. Қориёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат филармонияси артистларининг катта группаси пойтахт областининг Тошкент райони маркази — Келес шаҳарчасига боришади.

Дам олиш кунлари район марказидаги стадионда қишлоқ меҳнаткашлари учун катта санъат байрами ўтказилади. Байрамда санъат усталари билан бир қаторда «Лазги», «Шодлик» ансамблларининг ёш, истеъдодли хонанда, созанда ва раққосалари иштирок этишади. Улар ўз репертуарларидаги энг яхши куй, қўшиқ ва рақсларни ижро этиб, санъат ихлосмандларини хушнуд этишади.

•

Тошкент ёғочни қайта ишлаш ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи нукуслик қурувчиларнинг буюртмасини бажарди.

Қорақалпоғистон АССР пойтахтига икки вагон дурадгорлик буюмлари — эшик ва дераза блоклари, паркет тахталари юборилди. Шуниси қувончлики, корхона коллективи автоном республика бинокорларининг буюртмасини муддатидан анча илгари адо этди.

Бугунги кунда бирлашмада ишлаб чиқарилаётган бинокорлик буюмлари республикамиздаги энг йирик қурилиш объектларига етказиб беріляпти.

•

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланаётган яна бир турдаги кабелга давлат Сифат белгиси берилди.

Бирлашмада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларида кенг қўлланилаяпти. Корхона коллективи нуқсонсиз маҳсулот тайёрлаш системаси асосида ишлаб, Сифат белгили буюмлар ҳажми ва хилини кўпайтириш бўйича олган социалистик мажбуриятни шараф билан бажаряпти. Корхонада маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системаси жорий этилганлиги туфайли буюмлар сифати янада яхшиланиб боряпти. Бугунги кунда 30 хилдан ортиқ кабель буюми давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда. Бу корхонада тайёрланаётган умумий маҳсулот ҳажмининг деярли ярмини ташкил этади.

Ёшлар уйи ҳузурида ишлаб турган «Илҳом» клубида тошкентлик рассомлар О. Мўминов, М. Шувалова ва А. Бобожоновлар виставкаси очилди. Унда табиат манзаралари, портретлар, графика асарлари натюрмортлар кўргазмага қўйилган.

В. Коврейн фотоси.

Эртага

Киров номли маданият ва истироҳат боғи Фрунзе райони меҳнаткашлари билан гавжум бўлади.

Боғ коллективи дам олувчиларнинг кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун қизиқарли тадбирлар белгилаган. Бу ерда қизиқарли викториналар, конкурслар, турли ўйинлар уюштирилади.

Шанба ва якшанба кунлари бу ерда «Таштекстильмаш» заводи, тўқимачилик комбинати, 1-пойафзал фабрикаси, пластмасса буюмлари ва маиший химия заводининг ишчи ва хизматчилари дам олишади.

ОЛИМ ВА ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

ТОШКЕНТ ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Кеча шаҳар партия комитетининг катта мажлислар залида шаҳар партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров очди. Актив қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида илмий тадқиқотлар самарадорлигини ва шаҳар олий ўқув юртларида мутахассислар тайёрлашнинг сифатини янада ошириш тадбирларини муҳокама қилишди. Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари М. Ф. Солдатов доклад қилди.

Республика пойтахтининг олимлари, деди у, Тошкентнинг барча меҳнаткашлари қатори ўнинчи беш йиллик планлари ва мажбуриятларини амалга оширишда актив қатнашишяпти. Бугунги кунда Тошкентда 80 дан зиёд илмий муассаса ишлаб турибди. Уларда 23 минг илмий ва илмий-педагогик ходимлар меҳнат қилишяпти.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари коммунистлар, илмий ва инженер-техник ходимларнинг бутун куч-ғайратини қишлоқ хўжалигига юқори ҳосилли чигит навларини жорий этиш, зилзилага бардошли қурилиш конструкцияларини яратиш, билимнинг турли соҳаларида йирик назарий ва экспериментал тадқиқотлар олиб боришга сафарбар этмоқда. Ишлаб чиқаришни концентрациялаш ва ихтисослаштириш, уни ишлаб чиқариш бирлашмаси ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари йўли орқали фан билан боғлаш бўйича ишлар амалга оширилди.

Ўнинчи беш йилликнинг ўтган йилларида олимлар конструкторлар, инженер-техник ходимлар билан ҳамкорликда 5 мингдан зиёд топшириқни бажаришди, йилига 800 миллион сўм иқтисодий самара берадиган 500 дан зиёд илмий ишларни жорий этишди. Олий ўқув юртларида илмий-тадқиқот ишларининг ҳажми 10 миллион сўмликдан ошиб кетди.

Олий ўқув юртларининг партия ташкилотлари, раҳбарлари олий мактабнинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш юзасидан муайян ишларни олиб бормоқда. Шаҳар олий ўқув юртлари 200 дан зиёд корхона ва ташкилотлар билан илмий-техникавий ҳамкорлик тўғрисида узоқ муддатли комплекс шартномалар тузишган.

Ижтимоий фан олимлари катта илмий-тадқиқот ишларини олиб боришяпти. Уларнинг фаолиятлари марксча-ленинча назария катта проблемаларини, методология масалаларини тадқиқ этишга йўналтириляпти.

Илмий ва ижодий изланишни тараққий эттиришга студент-ёшларни илмий-тадқиқот ишларига жалб этиш ҳам ёрдам беряпти. Ҳозир уларда 60 мингдан зиёд студент иштирок этяпти. Бу — беш йиллик бошидагига нисбатан уч марта кўпдир. Шу билан бирга докладда ва музокара қатнашчилари — Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи секретари З. Н. Абдураҳимов, республика олий ва ўрта махсус таълим министрининг биринчи ўринбосари О. С. Аббосова, педагогика институтининг ректори С. П. Турсунмуҳамедов, ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг ректори С. И. Искандаров ва бошқаларнинг сўзларида таъкидлаб ўтилганидек, илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш бўйича ишларда бир қатор камчиликлар, ҳал этилмаган масалалар бор. Ҳали ҳамма илмий муассасалар, олий ўқув юртлари, корхоналарнинг партия ташкилотлари ва раҳбарлари янгиликни, илғор тажрибаларни жорий этиш билан чинакамига шуғулланишяпти, деб бўлмайди. Академия ва тармоқ институтларининг бир қатор асарлари узоқ вақтгача амалга оширилмаяпти. Бир қатор олий ўқув юртларининг коллективлари илмий-техника асарларини жорий этишда бўш иштирок этишяпти, илмий кучлар ва моддий ресурсларни актуал масалаларни ҳал этишга концентрациялаш етарли эмас.

Студентларнинг илмий-тадқиқот ишларини ташкил этишда камчиликлар бор. Барча кафедраларда студентларнинг илмий жамиятлари, тўгараклари ташкил этилган деб бўлмайди. Илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш бўйича олий ўқув юртлари ўқитувчиларига раҳбарликни ва партия ташкилотлари ишларини янада яхшилаш талаб этилади. Бир қатор ўқув юртларида ўқитувчилар малакасини ошириш муддатларига риоя қилинмаяпти.

Докладчи ва музокара қатнашчилари — ТошПИ партия комитетининг секретари И. А. Ливерко, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, республика Фанлар академияси ядро физикаси институтининг директори П. К. Хабибуллаев ва бошқалар олий ўқув юртларининг илмий муассасалар, лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари, тегишли илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари бўлинмалари коллективларининг куч-ғайратларини катта миқёсдаги, бутун халқ хўжалигининг комплекс тараққиётини тезлаштиришга ёрдам берувчи масалаларни ҳал этишга қаратиш таъкидлаб ўтилди.

Ҳозирги пайтда 20 та олий ўқув юртида 211 ихтисос бўйича 147 мингдан зиёд киши таълим оляпти. Сўнгги ўн йил ичида шаҳар олий ўқув юртлари олий малакали 170 мингдан зиёд мутахассис тайёрлаб берди. Шу вақт мобайнида Тошкентда учта янги — автомобиль йўллари, маданият, медицина-педиатрия институтлари, 18 та факультет, 28 та кафедра, бир қатор проблемали лабораториялар ташкил этилди.

Район партия комитетлари, олий ўқув юртларининг бошланғич партия ташкилотлари, партия съездлари қарорлари, партиямиз ҳужжатлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларига амал қилиб, олий мактабга раҳбарликни яхшиладилар. Мутахассисларни ўқитиш ва тарбиялаш сифатини ошириш, олий ўқув юртларининг моддий-техника базаларини ва маиший шароитларини яхшилаш масалалари пленумларда, район партия комитетининг бюро йиғилишларида мунтазам кўриб бориляпти.

Шу билан бирга олий ўқув юртларининг ўқув-тарбиявий ишларини ўрганишда барча партия ташкилотлар ва ректоратлар профессор-ўқитувчилар составининг куч-ғайратини ўқув жараёнини яхшилашга чинакамига сафарбар этяпти, деб бўлмайди. Бизнинг вазифамиз шундан иборатки, мутахассислар тайёрлашнинг юксак сифатини таъминлаш, лекцияларнинг савиясини ҳар томонлама ошириш, уларнинг проблема касб этишига эришиш, назария ва амалиётнинг актуал масалаларини ҳозирги ижтимоий ва илмий-техника тараққиётининг ютуқларини акс эттиришга эришиш керак, бу эса студентларнинг мустақил ишлашларини кучайтиришга ёрдам беради.

Мутахассислар тайёрлашнинг сифатига, уларнинг назарий билимларни амалий масалаларни ҳал этиш билан оқилона қўшиб олиб боришларига тобора ўсиб бораётган талабни ҳисобга олиб олий ўқув юртларининг тегишли корхоналар, қурилишлар ва ташкилотлар билан алоқасини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш керак.

Олий ўқув юртларининг партия ташкилотлари ишининг муҳим соҳаларидан бири кечки ва сиртқи таълим орқали мутахассислар тайёрлашдир. Шуни айтиш керакки, шаҳар олий ўқув юртларининг 148 минг студентидан 66 минги кечки ва сиртқи бўлимларда таълим олишмоқда. Партия комитетлари кечки-сиртқи бўлимларнинг раҳбарлари билан ҳамкорликда сўнгги вақтларда студентларни тўғри танлаш масалаларига эътиборни кучайтиришди. Бу борада медицина-педиатрия, автомобиль йўллари, тўқимачилик ва бир қатор институтларда яхши тажриба тўпланди.

Ўқув юртларининг партия ташкилотлари ва маъмуриятлари ўқувнинг сиртқи ва кечки бўлимларида таълим олаётган ёшларга катта ғамхўрлик кўрсатишлари, бу ишда қабул комиссияларининг роли ва масъулиятини оширишлари, меҳнат коллективларида ва умумтаълим мактабларида касб танлаш ишларини яхшилашлари, «очиқ эшиклар кунлари»ни, обзор, лекция ва консультацияларни тез-тез ўтказишлари лозим. Ўқув юртларига ишчи ва колхозчи ёшларнинг кўпроқ киришини таъминлаш зарур.

Ўқув юртларининг партия ташкилотлари ва ректоратлари КПСС XXV съезди қарорлари, шунингдек КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини бажара бориб, студент-ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашга катта эътибор берадиган бўлиб қолдилар.

Студентларнинг ғоявий эътиқодини шакллантиришда уларнинг ленинча зачётларда, ижтимоий фанлар бўйича студентлар асарларининг Бутуниттифоқ конкурсларидаги иштироклари, ижтимоий фанлар факультетлари ва студентларнинг сиёсий клублари машғулотларида қатнашиши, ёшларнинг ижтимоий-сиёсий практикасидан кенг фойдаланиляпти. Кўпгина партия ва комсомол ташкилотлари ишлаб чиқариш практикаси даврида ишни шундай ташкил этишяптики, ҳар бир студент фақат ўз ихтисоси бўйича топшириқни бажариб қолмай, балки меҳнат коллективи аъзолари ўртасидаги оммавий-сиёсий ишларда актив қатнашяпти. Шундай қилиб, фақат мутахассисларгина эмас, балки тарбиячилар, партиянинг актив идеологик жангчилари тайёрланяпти. Бу иш айниқса политехника институтида, темир йўл транспорти инженерлари институти ва бошқа бир қатор олий ўқув юртларида яхши ташкил этилган. Бу ерда ижтимоий-сиёсий практикага коммунистлар, қобилиятли ўқитувчилар раҳбарлик қилишяпти. Улар студентларга лекция, суҳбат, докладлар тайёрлашда ёрдам беришяпти.

Студентларнинг сиёсий клубларини ривожлантиришга катта эътибор бериладиган бўлиб қолди. Политехника, педагогика, алоқа электротехника институтларида сиёсий маориф клублари, тўқимачилик ва енгил саноат институтида интернационал дўстлик клуби ишлаб турибди. ТошДУда, консерваторияда, чет тиллар институти, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида сиёсий университетлар ва лекторийлар ишлаб турибди. 131 студентлар сиёсий клубида 23 мингдан зиёд киши шуғулланяпти. Сиёсий ва меҳнат тарбиясини комплекс ташкил этишда студентларнинг қурилиш, саноат, қишлоқ хўжалик отрядлари ёрқин намуна бўла олади. Кўплаб студентлар учинчи меҳнат семестри ижтимоий-сиёсий ва меҳнат мактаби, гражданлик матонати, кишилар билан ишлай олиш сифатларини орттириш, актив ҳаётий позицияни шакллантиришнинг ажойиб мактаби бўлиб қолди. 4 миллион сўм ўзлаштирилган капитал маблағ, 100 минг тоннадан зиёд терилган «оқ олтин» — ҳар йили шаҳар студентларининг ёзги каникул даврида халқ хўжалигини ривожлантиришга қўшаётган ҳиссаси ана шундай.

Бироқ, ғоявий-тарбиявий ишларни ўтказишда жиддий камчиликлар ҳам бор. Партия ва комсомол ташкилотлари студентларни кундалик жамоат ишларига бўш жалб этишяпти, улар билимини амалий ишларда, конкрет топшириқларда синаб кўришмаяпти.

Бир қатор олий ўқув юртларида эса студентларнинг оқилона маданий ҳордиқ чиқаришлари, ўз бўш вақтларини мазмунли ўтказишларини ташкил этиш тўғрисида етарлича ғамхўрлик қилмаяптилар. Текшириш шуни кўрсатдики, студентларнинг жуда озчилик қисми театр, музей, виставка, санъат асарларини кўришга мунтазам бориб туради. Бадиий ҳаваскорлик қатнашчиларининг сафи секин ўсяпти.

Докладчи ва музокара қатнашчилари — Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари Ш. Т. Нусратов ва бошқалар кўрсатилган нуқсонларга барҳам беришнинг йўл ва услублари ҳақида гапирдилар. Олий ўқув юртларининг ректоратлари, партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори талабларига мувофиқ студентларнинг маркса-ленинча назарияни ўрганиш савиясини оширишлари, уларни КПСС ва Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсати масалаларидан ўз вақтида хабардор қилиб туришлари, уларнинг ижтимоий тараққиёт долзарб проблемаларини тўғри тушунишларига эришишлари лозим.

Студентларда бўлажак тарбиячи ва ташкилотчи, коммунистик ғояларнинг пропагандисти зарур сифатларини қатъий шакллантиришлари, уларни Коммунистик партия ва Она-Ватанимизга чексиз садоқат руҳида, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашлари керак.

Район партия комитетлари, ўқув юртларининг партия ташкилотлари ва ректоратлари олий мактаблар ва илмий муассасалар фаолиятини янада яхшилашлари, уларнинг социал-иқтисодий ва илмий-техника тараққиётидаги ролини оширишлари, республика ва шаҳар халқ хўжалигининг етакчи тармоқларини юқори малакали кадрлар билан таъминлашлари лозим.

Тошкентнинг ўқув юртлари ва илмий муассасалари, барча фан ва олий мактабларнинг ходимлари, партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, деди ўз сўзининг охирида М. Ф. Солдатов, ўз олдиларида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун бутун кучларини сафарбар этадилар, фанни ривожлантиришда, юқори малакали мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялашда янгидан-янги муваффақиятларга эришадилар, КПССнинг навбатдаги XXVI съездини муносиб кутиб оладилар, деб ишонч билдиришга ижозат эттайсизлар.

Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Корхонада — «Фан куни»

«Ташсельмаш» заводида «фан куни» ўтказилди. Шу куни корхона ишчи ва хизматчилари ҳузурига Ўзбекистон ССР Фанлар академияси илмий-текшириш институтларининг бир группа олимлари келишди. Олимлар фан ва техника тараққиёти, янгиликлари ва истиқболлари ҳақида ҳикоя қилиб беришди. Завод меҳнатчилари техника фанлари кандидати Ш. Файзиев, физика-математика фанлари кандидати Ю. С. Королёв, И. Р. Бобоевнинг лекцияларини қизиқиш билан тингладилар. Айниқса, С. М. Нуриддинов ва З. Б. Коробовнинг коинот сирлари ҳақидаги лекциялари тингловчиларга манзур бўлди.

«Билим» жамиятининг Ҳамза райони ташкилоти ана шундай фан кунларини район корхоналарида ой сайин ўтказиб боряпти.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ Яман Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Яман Халқ Демократик Республикаси Олий халқ кенгаши Президиумининг Раиси, ЯХДР Бош министри Али Носир Муҳаммад 29 май куни ватанига қайта туриб, Тошкентда бироз тўхталиб ўтди.

✦ Учишни бошқариш маркази хабар беради: Леонид Попов, Валерий Рюмин, Валерий Кубасов ва Берталан Фаркашдан иборат халқаро экипаж «Салют-6» — «Союз-35» — «Союз-36» орбитал комплексининг ичида иккинчи кун ишламоқда.

Космонавтлар кеча нонушта қилиб, комплекс ичидаги системаларни контролдан ўтказишгач, мўлжалланган тадқиқот ва экспериментларни давом эттирдилар.

✦ СССР Журналистлар союзи правлениесининг 28 май куни Москвада ўз ишини тамомлаган пленуми «Публицистика ва ғоявий-аҳлоқий тарбия» деган мавзуга бағишланди.

ҒАФУР ҒУЛОМНИНГ 80 ЙИЛЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Атоқли совет шоири Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофотининг лауреати Ғафур Ғулом туғилган кунга 1983 йил майида 80 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шоирнинг юбилейини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ғафур Ғуломнинг 80 йиллик юбилейига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш мақсадида республика ташкилот комитети тузилди. Бу комитетга юбилей тадбирлари планини ишлаб чиқиш топширилди.

•

Бу йил шаҳримиз ўрта мактабларини 15600 нафар йигит ва қиз битириб чиқади. Куни кеча улар битириш имтиҳонларини топшира бошладилар.

СУРАТЛАРДА: Чилонзор районидаги 103-мактаб 10-синф ўқувчилари иншо ёзишяпти; ота-оналар ўз фарзандларидан кам ҳаяжонланишаётгани йўқ.

Л. Гусейнов фотолари.

•

• Сўз—фестиваль қатнашчиларига

Анжуманнинг улуғвор самараси

Мао АНУТ,
Кампучия Халқ Республикаси маданият министрининг кинематография бўйича ўринбосари, делегация бошлиғи.

Ўзининг озодлиги ва мустақиллиги учун мардонавор курашган, эндиликда янги турмушни, янги ҳаётни бунёд этиш йўлида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатаётган Кампучия халқи Тошкентга ўзининг кино санъати арбоблари делегациясини биринчи марта юборди.

Бизда озод мамлакатнинг чинакам кинематографияси ана шу революция билан туғилди. Бу социалистик кинематография мамлакатим халқининг порлоқ турмуши, унинг социализм қурилишида янги чўққиларни эгаллашида хизмат қилиши лозим. Айни пайтда кинематография бизнинг қаҳрамонона тарихимизни, адолатли курашимизни ҳаяжонли лентaларда талқин этиши керак.

Биз Тошкент кинофестивалига олиб келган картиналардан бирининг номи «Уч қўшув тўрт» деб аталади. Бу рақамлар менинг мамлакатим халқининг умумий сони илгари етти миллион кишидан иборат бўлганлигини билдиради. Пол Потнинг зулми асосида ана шу аҳолининг уч миллиони қирилиб кетди, эндиликда эса тўрт миллион киши омон қолган. Фильмда бегуноҳ оддий кишиларнинг нима учун, қандай мақсад йўлида сабабсиз ўлдирилганлиги ҳақида ҳаяжонли кадрлар бор. Бу картина ўзининг кенг маъно ва мазмуни билан империализмни ва унга ён берадиган қора кучларни кескин қоралайди ва лаънатлайди. Картина Тошкент экранларида катта муваффақият билан намойиш этилди. Ҳамма жойда уни кўрсатиш учун томошабинлар билан учрашувга чиққанимизда залдагилар бизларни узоқ-узоқ вақт олқишладилар.

Иккинчи картина «Еттинчи январь» деб аталади. Маълумки «Еттинчи январь»да Кампучия тўла озод қилинган ва Пномпень шаҳри Пол Пот тўдаларидан тозаланган кун. Ўша кун бу шаҳарда мустақиллик ўрнатилиб, умумхалқ шодиёнаси бошланади. Фильм ана шу қувончли воқеалар ҳақида ҳикоя қилади.

Биз Тошкент кинофестивалининг «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» деган шиорини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаймиз. Бу шиор бизга жуда ҳам керак. У ўзининг кенг маъно ва мазмуни билан умумий курашимизда улуғвор куч бўлиб хизмат қилади.

Бундай шиор туфайли мамлакатларимиз ўртасидаги маданий алоқалар яхшиланади, бир-биримизни яқиндан биладиган бўламиз, мамлакатларимиз халқ хўжалигини, маданиятини тараққий эттиришда муносиб ҳисса қўшган бўламиз.

• *Коммунистнинг шахсий намунаси*

ЭЛДА АЗИЗ

Ҳайдовчилар формаси ўзига ярашиб турган, ўрта бўйли, истараси иссиқ бу киши эҳтиёткорлик билан трамвай бошқариб боряпти. Ҳар бекатга келганда унинг ёқимли, ширали овози микрофон орқали трамвай вагони бўйлаб таралади:

— Эҳтиёт бўлинглар, эшиклар ёпилади. Кейинги бекат — Хадра майдони.

Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган бу меҳнатсевар ишчи Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасига қарашли 2-трамвай депосининг ҳайдовчиси, коммунист Ғулом Сулаймоновдир.

Мана, қарийб 20 йилдирки, шу даргоҳда ҳалол, самарали меҳнат қилиб келяпти. Ҳали бирор марта аварияга йўл қўйгани йўқ, вагонлар доимо аъло даражада. Депода кимдан сўрамай, у ҳақда илиқ сўзлар эшитасиз. Ўзининг барча яхши хислатлари билан коллективнинг обрў-эътиборини қозонган. Ойлик планни бўлса доимо 120—140 процент қилиб бажаради, кунига юзлаб ҳамшаҳарларимизни манзилларига элтиб қўяди.

Жамоат ишларини ҳам аъло бажаряпти. У депо маҳаллий комитетига аъзо. Депо маҳаллий комитетининг раиси Музаффар Ҳошимов шундай дейди:

— Ғулом Сулаймонов маҳаллий комитет аъзоси сифатида барча жамоат ишларида актив қатнашяпти. Бирон-бир тадбир усиз ўтмайди.

У фақат илғор ҳайдовчигина бўлибгина қолмай, ёшларнинг севимли устози ҳамдир. 20 йил мобайнида 30 га яқин шогирд етиштирибди. Ҳозир улар турли маршрутларда қатновчи трамвайларда ҳамшаҳарларимизга ҳалол, самарали хизмат қилишмоқда. Ғ. Сулаймонов асосан «Студентлар шаҳарчаси — «Ўзбексельмаш» заводи бўйлаб қатнайдиган 16-маршрутли трамвайни бошқаради. У ўз ишлари ҳақида камтаринлик билан шундай ҳикоя қилади:

— Мен ҳар куни йўлга чиқишдан олдин трамвайни текшираман. Тозалиги, техник камчилиги йўқлигини, бурилиш чироқларини, вагон ичи ёритилишини кўздан кечириб чиқаман. Ўз меҳнатим билан ҳамшаҳарларимизнинг оғирини енгил, узоғини яқин қилиб, уларга сидқидилдан хизмат қилишни ўзимнинг бурчим деб биламан.

Коммунистнинг кўп йиллик самарали меҳнати муносиб тақдирланган. Кўксидаги III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени, «Коммунистик меҳнат зарбдори», «Социалистик мусобақа ғолиби» нишонлари бунинг ёрқин далилидир. У шахсий ўнинчи беш йиллик планини 3,5 йилда муваффақиятли бажариб, шу йилларда 600 минг йўловчини ўз манзилига элтиб қўйди. Шу кунларда Ғулом ака депода трамвайларни йўлга тайёрловчи бўлиб ишлаб, ҳайдовчилар етишмаган вақтда турли маршрутларда трамвай бошқаряпти.

Ҳалол меҳнат қилган элда азиз, дейдилар. Йўловчиларга аъло хизмат қилишни шарафли бурчи деб билган Ғулом акага: «Йўлингиз доимо бехатар бўлсин!» деймиз.

С. МУСАЕВ.

Комсомол аъзоси З. Аҳмедованинг «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилаётганига саккиз йил бўлди. У бу даврда тўқувчилик касбини пухта эгаллаб, илғорлар сафидан ўрин олди. Илғор ишчи В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини катта меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олганлиги учун фахрий Ленин ёрлиғи билан тақдирланди.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН
Тошкент оқшоми ХАТЛАР

- ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ХИЗМАТИДА
- ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ
- БЕШ ЙИЛЛИК ПЕШҚАДАМЛАРИ
- ВАЪДАГА ВАФО ҚАНИ?

ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ ҚУНДАЛИГИ

АТЕИСТИК МАВЗУДА

Тошкент шаҳар «Билим» жамияти ташкилоти шаҳар санитария маорифи уйи билан ҳамкорликда «Ҳозирги вақтда меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялашда медицинанинг роли» деган мавзуда илмий-амалий конференция ўтказди.

Конференцияда шаҳар медицина ходимлари ҳамда атеист-лекторлар ва пропагандистлар иштирок этишди. Унда философия фанлари доктори, профессор А. О. Ортиқов «Ҳозирги замон ва ленинча атеистик мерос» деган мавзуда лекция ўқиди. Докладчи ўз сўзида атеистик пропаганданинг айрим муҳим масалаларига тўхталиб ўтди.

Медицина фанлари доктори, профессор Ш. Ш. Шомансуровнинг «Меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялашда медицинанинг роли» деган мавзудаги доклади конференция иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотди.

Медицина фанлари доктори, профессор Ш. Х. Хўжаев ўз сўзида ҳозирги вақтда идеология ишида, айниқса, атеистик пропаганданинг ролини таъкидлаб ўтди. Бу конференция тингловчиларда катта таассурот қолдирди.

И. ДУЙСЕНОВ,
республика илмий атеизм уйининг лектори.

Ушбу суратда «Тошкент» тепловоз депосининг электроэкипаж цехи ремонт устахонасининг илғор слесарь-ремонтчиси Ҳолиқ Маҳкамовни кўриб турибсиз. У тепловознинг электр агрегатларини аъло сифатда ремонт қилади. Ҳолиқ Маҳкамов ҳозир вақтдан ўзиб меҳнат қиляпти.

В. Сироткин фотоси.

• *Фан—ишлаб чиқаришга*

ЛАБОРАТОРИЯ МАҲСУЛОТИ—ҚУРИЛИШГА

Қишлоқларда қурилиш ишлари кўлами йил сайин кенгайиб бормоқда. Шу билан бирга биноларнинг архитектура жиҳатидан кўркам бўлишини таъминлашга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Шу ўринда қурилишда кенг қўлланилаётган полимер материалларини айтиб ўтиш жоиздир.

Бу хил безакли материалларни ҳосил қилиш жараёни илмий-амалий аҳамият касб этади. Тошкент политехника институтида янги ташкил қилинган соҳавий лаборатория ана шу муҳим масала билан бевосита шуғулланмоқда.

Республикамизда ҳозирча ягона бўлган мазкур тадқиқот ўчоғи олий ўқув юртининг химия-технология факультетида фаолият кўрсатмоқда. Қисқа вақт ичида лаборатория кўп янгиликларни амалга оширди, рангли цементни қўллаш соҳасида қурувчиларга қатор тавсиялар берилди.

Биноларни нақшин безатиш бўйича тўпланган тажрибалар асосида махсус альбом тайёрлашга ҳам киришилди.

А. АЛИЕВ.

• *Сўнмас у кунлар шуҳрати*

ҲАМИША САФДА

Инсон ўз ҳаёти давомида не-не олийжаноб, ажойиб фазилатли кишилар билан учрашмайди, босиб ўтган жанговар йўлларини эсга олмайди, дейсиз. Ана шундай ибратли ҳаёт соҳиби, жангчи-педагоглардан бири Обиджон Мунавварxўжаев билан хизмат юзасидан яқинда учрашиб қолдик. Унинг ҳаёт йўли сермазмун, ўзгалар учун ибратли бир мактаб десак муболаға бўлмас.

1941 йил. Она-Ватанимиз тупроғига фашист газандалари ҳиёнаткорона бостириб кирганида, Обиджон педагогика билим юртини тугаллаб, ёш авлодга эндигина билим бера бошлаган эди. Манфур ёв кўплар қатори уни қалам ўрнига қурол ушлашга даъват этди. Барча совет кишилари қатори Обиджон ҳам «Ватан учун, халқ учун!» дея жангга кирди. Оғир жанг кунларининг бирида Обиджон қаттиқ яраланди ва Ригадаги ҳарбий госпиталга жўнатилди. Буюк Ғалаба ҳақидаги хушхабарни Болтиқ бўйида — госпиталда қарши олди.

— Ўша оловли йиллар, вайрон бўлган шаҳарлар, култепага айланган қишлоқлар, мактаблар ҳамон эсимда. Даҳшатли уруш воқеаларини эсласам, «Номинг ўчсин, уруш» дея ҳайқиргим келади, — дейди жангчи-педагог.

Солдат — ҳамиша солдат, деганларидек, Обиджон Мунавварxўжаевнинг кўксига қўша-қўша орден ва медаллар тақиб қайтганига ҳам роппа-роса 35 йил бўлди. У тинчлик фронтининг сергак солдати сифатида ҳамиша сафда. Обиджон ака гўзал Тошкентимизнинг Ҳамза районидаги 214-ўрта мактабда тарих ва бошланғич ҳарбий тайёргарликдан дарс бериб, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда кўпчиликка ибрат бўлаётир. Жонкуяр педагог, меҳрибон устоз Обиджон ака маҳалла комитетининг активи сифатида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, маҳалладаги таълим-тарбия ишларида ташаббускорлик намуналарини кўрсатиб келмоқда.

Бугунги кунда унинг кўксини орден ва бир қанча медаллар безаб турибди. Кўп йиллар мобайнида ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялагани учун Обиджон акага СССР Маориф министрлигининг Фахрий ёрлиғи ҳамда қимматбаҳо эсдалик совғаси топширилган.

Мактаб педагоглари ўз сафларидаги собиқ довюрак жангчи, ажойиб мураббий билан ҳақли равишда фахрланди.

Қ. МАЛИКОВ,
Тошкент политехника институти Наманган филиали ўқитувчиси.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ОЛИМПИАДАГА БАҒИШЛАНАДИ

Яқинда «Ёш гвардия» нашриёти Т. Ўринбоевнинг Москва Олимпиадасига бағишланган «Спорт, спорт, спорт» китобини нашр этди. Китобда олимпиада ўйинларининг тарихи — унинг энг биринчи мусобақаларидан бошлаб, Москва олимпиадасигача бўлган давр ёритилган. Шунингдек, Олимпиада ўйинлари ғолиблари ҳақида ҳам китобда қисқача маълумот бериб ўтилган.

Китоб уч бўлимдан иборат бўлиб, «Олимп шарафига», «Марҳабо олимпиада!», «Олимпиада ҳамма учун» каби бобларни ўз ичига олади.

Китоб олимпиада ўйинлари тарихига қизиқувчилар, спортчилар ва кенг китобхонлар оммаси учун мўлжалланган.

С. САИДОВ.

ГАЗЕТХОН ХАБАР БЕРАДИ...

Энергетиклар қувончи

Шаҳримизнинг Қорасув массивида куни кеча яна иккита 64 квартирали кўп қаватли турар жой уйи фойдаланишга топширилди. Барча замонавий қулайликларга эга бўлган бу уйларни «Узбекгидроэнергострой» трестига қарашли «Ташэнергострой» махсус қурилиш бошқармаси бунёдкорлари энергетиклар оилаларига ҳадя этдилар.

Шаҳардаги «Район қозонхоналари» корхонасининг ишчи ва хизматчилари шинам квартиралар қуриб берганликлари учун бунёдкорларга миннатдорчилик билдирдилар. Янги турар жой биноларида уй тўйлари бошланди.

З. РУСТАМОВ.

...МАҚТАЙДИ...

Намунали хизмат

Акмал Икромов районидаги 173-алоқа бўлими шинамгина жиҳозланган бинога жойлашган. Мазкур алоқа бўлими коллективи хизматидан аҳоли мамнун бўлмоқда. Ўз касбини пухта эгаллаган З. Ғозиева 25 йилдан буён ана шу соҳада меҳнат қилиб келади. Л. Ким ва С. Брайнеларнинг хизматидан 13, 14-квартал, «Қурилиш» маҳалласи аҳолиси мамнун бўлмоқда.

Ҳар бир обуначига газета ва журналларни ўз вақтида етказиб беришда почтальон З. Батришинанинг хизмати катта бўлмоқда.

Ф. ОРИПОВ.

...ТАНҚИД ҚИЛАДИ

Ғашга тегмоқда

Трамвай — транспортлар ичида беминнатдир. Ҳар куни минг-минглаб йўловчиларни манзилларига элтмоқда. Бу яхши. Лекин ширин оғушда кетаётганингизда ёки ишдан қайтаётганингизда баъзи ғашга тегадиган тасодифлар учраб туради.

Железнодорожний кўчаси бўйлаб кетаётган трамвай ойналари дарахтларга урилиб, чарсиллаб, киши асабини бузмоқда. Барглар майда-майда бўлиб, очиқ ойнадан ичкарига сочилади. У ҳам майли-я, дарахтларнинг йўғон шохлари худди ойналарни синдириб юборгудек урилади.

Умуман айтганда, Қўйлиқдан Манжара кўчасига, Вокзал олдида, Кафанов, Железнодорожний, Стародубцев, Ленин проспекти охиридан то Ш. Руставели кўчасигача ва бошқа кўчалардаги дарахтларнинг шох-шаббалари ўсиб, трамвай линияси томон ўтиб кетган. Натижада трамвай юришини қийинлаштирмоқда. Баъзи вақтларда кичик кўчалардан дарахт панасидан машиналар чиқиб қолиб, ҳайдовчиларга қийинчилик туғдиряпти. Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси бу камчиликларга чек қўйиши керак!

И. РУСТАМОВ,
хизматчи.

МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ ТАРАДДУДИ

60 ЗАРБДОР КУН

«Университетнинг 60 йиллик юбилейига 60 зарбдор кун» — университетимиз студентлар қурилиш отрядларининг бу йилги шиори ана шундай.

Яқинда университетимизнинг 2 мингдан ортиқ студентидан иборат бўлган студентлар қурилиш отрядлари Иттифоқимизнинг энг катта қурилишларига жўнаб кетади. Шу кунларда барча факультетларда ССОнинг жонкуяр агитаторлари йиғилишлар ўтказишяпти.

Студентлар қурилиш отрядлари раиси, ҳуқуқшунослик факультетининг ўқитувчиси Мирзаюсуп Рустамбоев студентлар қурилиш отрядлари ҳақида шуларни ҳикоя қилиб берди:

— Ҳар йили бизнинг олий ўқув юртимизда асосан 9 та факультетдаги студентлар ёзги сессия имтиҳонларини топширгач, Ватанимизнинг турли шаҳарларидаги қурилиш объектларига бориб ишлайдилар. Университетимизда дастлабки ССО— яъни студентлар қурилиш отряди 1964 йил ташкил қилинган эди. Биринчи отрядимиз Қарши чўлини ўзлаштиришда иштирок этган.

Ўтган йили студентларимиз 5 миллион сўмлик иш бажаришди. Бундан ташқари оталиққа олинган 32 мактаб биносини ремонтдан чиқаришди. Университетимизнинг 60 йиллик юбилейи йилида 60 зарбдор меҳнат куни эълон қилинган. Ёшлар 60 кунлик ишни 45 кунда бажаришга аҳд қилишди.

Аълочи, жамоатчи студентларимиз амалий математика факультетидан Ойша Ҳалилова, журналистика факультетидан Ойниса Нодирова, математика факультетидан Алексей Орлов кабилар ёзги меҳнат семестрига, айниқса яхши тайёргарлик кўришяпти.

Ҳ. ТЎРАХОНОВА,
ТошДУ студенти.

ЙИҒМА КАТАЛОГ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ойбек номли Ўзбекистон халқлари тарихи музейи коллективи монография, илмий тўпламларни босмага тайёрлаш билан бирга каталоглар тузиш ишига ҳам катта аҳамият бермоқда. «Кийим-кечаклар каталоги», «Ўзбекистон музейлари» каби нашрлар муҳим библиографик манбаларга айланиб қолди.

Музей ходимлари бу борадаги изланишларни давом эттирмоқдалар. Келгусида ана шу тадқиқот натижалари нашр этиладиган йиғма каталогга асосли замин бўлиб хизмат қилади.

Бундай нашрда музейда сақланаётган моддий ва маънавий маданият ёдгорликлари ўз аксини топади. Шу билан бирга буюм ва коллекцияларнинг монографик тадқиқи устида ҳам қизғин иш олиб борилади.

А. АЛИМОВ.

• *Маҳаллада нима гап?*

МЕҲНАТ КИШИСИНИ УЛУҒЛАБ

Акмал Икромов районидаги «Бекобод» маҳалласида бирмунча яхши тадбирлар ўтказилди. Ғалабанинг 35 йиллиги арафасида шу маҳаллада истиқомат қилувчи, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси инвалидларини Ватан олдидаги хизматлари учун эъзозлаш уюштирилди. Маҳалланинг фонтанли сўлим чойхонасида 25 кишига район партия комитети, район халқ депутатлари Совети ҳамда район ҳарбий комиссариатининг шахсий табриги юборилган эди.

Яқинда яна бир шодиёна ўтказилди. Маҳалланинг Қизил чойхонасида «Меҳнат қилган элда азиз» деган мавзуда кеча ўтказилди. Кечада Ленин ордени кавалери Ғафур Азимов, педагогика фанлари кандидати Ойшахон Тўраева, 236-мактабнинг кекса ўқитувчиси Азиза Мирзаёқубова ва бошқалар меҳнатнинг тарбиявий, ижтимоий ва ғоявий аҳамияти, порлоқ келажагимиз — коммунизм учун меҳнат қилиш шон-шараф иши эканлигини гапирдилар.

Шундан сўнг шу маҳаллада яшаб, меҳнат қилаётган 64 пенсионерга «Меҳнат ветерани» медали топширилди.

С. ҒАФУРОВ.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи ва хизматчиларининг фарзандлари яхши совға олдилар. Улар учун Юнусобод турар жой массивида 280 ўринли болалар боғчаси ўз эшикларини очди. Бу ерда тарбиявий ишларни ташкил этиш, болалар билан турли ўйинлар ўтказиш, кичкинтойларнинг яхши дам олишлари учун барча шароитлар яратилган.

СУРАТДА: янги болалар боғчасида.

А. Серков фотоси.

• *Редакция почтасидан*

Шошқалоқлик оқибати

Бундан бир йил аввал Зиё Саид кўчасидаги 258-уй ёнидаги ариқдан 2-Ильич проезди томонга қараб шариллаб сув оқиб ётар эди. Ўтган йили Акмал Икромов район ободонлаштириш бошқармасининг ишчилари ана шу ердаги 28-озиқ-овқат магазини ёнидаги жойга қувур ёткизмай, тўғридан-тўғри асфальт ёткизиб, ариқнинг магазин ёнидаги қисмини кўмиб кетишди. Шундан кейин ариқ 216-мактаб томонига буриб юборилиб, бефойда оқиб ётадиган бўлди.

2-Ильич проездидаги ариқнинг суви қуригач, Н. Хўжаев, Табрик, Ильич, Муҳаббат кўчалари ва 1-Раҳимбобоев проездидаги дарахтларни суғориш қийинлашди. Ҳафсала қилган айрим хонадон эгалари водопроводга шланг улаб, кўча четига ўтқазилган дарахтларни суғоришади. Кўпчилик дарахт эса суғорилмаётганлиги натижасида қуриб қолмоқда. Акмал Икромов район ободонлаштириш бошқармасидагилар бундай бефарқликка қачон барҳам беришади?

Қ. ОБИДОВ,
студент.

Ҳам куласиз, ҳам куясиз

МАЙДОНЧА ЎРНИДА ГАРАЖ

Ҳар оқшом Горький проспектидаги 75-уйда истиқомат қилувчи хотинлар балкондан осилиб бошини чиқариб қичқиришга тушишади:

— Ҳой, Алишер, ахлат олдига борма!

— Марина, майдончада ўйна!

— Маҳмуджон, велосипедингни бир чеккада уч.

Начора, бечора аёлларга қийин. Бу каттакон уйда оз эмас, кўп эмас 190 хўжалик яшайди. Ҳамма хўжаликнинг болаларини ҳисобласа 500 га бориб қолади. Бири боғчадан, бири мактабдан қайтиб ҳаммалари ўйинга берилиб кетишади. Лекин қизиғи шундаки, бу ерда болалар ўйнайдиган тузук-қуруқ майдончанинг ўзи йўқ. Ўн икки йилдан бери уйда яшовчилар 28-ЖЭКка қатнайвериб тинкалари қуриди. Одамлар болалар учун ўйин майдончаси талаб қилади, ЖЭКдагилар «биз нима қилайлик» деган маънода елка қисишдан нарига ўтмайди. Тўғри, 75-уй билан 9-уй ўртасида кичикроқ бир майдонча бор эди. Бу ҳам аслида болалар ўйнайдиган майдонча эмас, кўкаламзорлаштиришга мўлжалланган. 75-уй аҳли баҳорда дарахт ўтқазишди, ўзларича кўкаламзор қилмоқчи бўлишди. Яқинда каттакон юк машинаси майдонча олдига келиб тўхтади. Машинадан ҳай-ҳай сурон билан темир гараж тушира бошладилар.

— Ахир бу кўкаламзор майдонча-ку! — дейишди уйдагилар.— Бу ерда ақалли болалар дам олсин, ахир.

— Қани, ўдағайлаётган ким!— деди гараж эгаси Захарина! — Мен Куйбишев район ижроия комитетида ишлайман. Хоҳлаган жойимга гараж қураман. Ким овозини чиқарса жазолаш қўлимдан келади.

Шундай қилиб «қудратли» Захаринанинг амри билан 75-уйдагилар не хасратда кўкаламзор қилган майдончада темир гараж қад кўтарди. Энди уйдаги 500 бола ўйнайдиган майдонча ҳам қолмади.

Тўғри, уйдагилар 28-ЖЭК бошлиғи ўртоқ Аҳмедовга уй атрофини ахлат босиб кетганлиги, болалар ўйнайдиган жой йўқлиги, ягона майдончага ҳам гараж қурилгани ҳақида бир неча маротаба мурожаат қилдилар. Лекин Аҳмедов шикоятчиларнинг гапларига пашша қўригандек қўл силташдан нарига ўтмаяпти.

«Эҳтимол Куйбишев район ободонлаштириш бошқармасидагилар бу ғалваларга чек қўйишар», деб ёзибди кўп болали она О. Тўйчиева, шу уйда истиқомат қилувчи Ш. Ҳолиқов, Б. Иброҳимов, А. В. Соколов ва бошқалар.

СУВ ТОШҚИНИ

Афандининг «Наво»ни эшитгани ҳақидаги латифани ҳамма билади. У чойхонага кириб ўтириб танбурда «Наво»ни маза қилиб эшитибди. Куй тугаганидан кейин созандага илтимос қилибди: «Шунча маза қилдик, энди «Наво»дан ҳам бўлсин».

Шунга ўхшаш гаплар бугун ҳам учраб туради. Бир райондаги бир муаммо ҳақида гап юритсангиз иккинчи районда худди шу муаммо мана ман деб кўриниб қолади. Масалан, оддийгина сув тошқинини олайлик. Албатта, бунақа пайтда сел келиб ҳамма ёқни олиб кетмайди. Бироқ юқори қаватдаги унитаздан оққан сув пастки қаватдаги янги ремонт қилинган уйнинг шифтини кўчириб тушса ҳеч кимга ёқмаса керак. «Ташавтомаш-2» массивидаги 18-уйнинг 33-квартирасида истиқомат қилувчи Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Нозим аканинг уйига қўшниси ўдағайлаб чиқди:

— Унитазни тузатсангиз тузатинг, бўлмаса кўчиб кетинг.

Қўшни ҳақли эди. Унитаздан оққан сув унинг квартирасини расво қилиб юборди. Шу йил 24 март куни у 43-ЖЭКга ариза кўтариб борди.

— Латта билан ўраб созлаб беришади. Унитаздан сув тугул ҳаво ҳам чиқмайдиган бўлади!— деди ЖЭК бошлиғи.

Аммо усталар ҳадеганда келавермади. Нозим ака ЖЭКка қатнашдан, ЖЭКдагилар унинг шикоятини эшитишдан чарчамадилар. Пастдаги қўшни эса кунора чиқиб ҳасрат қилади.

—Туппа-тузук уйимни расво қилдингизку! Ким ремонт қилиб беради?!

Орадан бир ярим ой ўтганидан кейин Нозим ака Доғистон кўчасида жойлашган район турар жой бошмармасига мурожаат қилишга мажбур бўлди.

— Ҳеч ранжиманг, — дейишди бошқармадагилар. — Эртагаёқ бориб ҳаммасини тўғрилаб беришади.

Афсуски, бу ваъда ҳам чала қолди. Ҳадеганда усталар келавермади.

«Бу аҳволда уйдан кўчиб кетаман шекилли», — деб ёзибди «Ташавтомаш — 2» массиви 18-уйнинг 33-квартирасида истиқомат қилувчи Нозим Галиев. — Ахир бунинг учун мен айбдор эмасманку».

Шикоятчи рост айтади. Бунинг учун ваъдабоз ЖЭК бошлиғи, район турар жой бошқармасидаги ўртоқлар жавоб беришлари керак.

ҲУШЕРБЕК.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Х. НУРИДДИНОВ:

Мен фотографлик касбини эгаллаб ана шу касбда ишламоқчи эдим. Айтингчи, шаҳримизда шу касбни ўргатадиган курслар борми?

Жавоб: 1-Қорақамиш массивининг 2-микрорайонидаги 20-уйда 30-ҳунар-техника билим юрти жойлашган. Ана шу ерда фотографлик касбини тўла эгаллашингиз мумкин. 8-синфни битирганлар уч йил, 10-синфни битирганлар эса икки йил таҳсил кўришади. Ҳунар-техника билим юртига 27-трамвай, 42, 43, 56-автобусларда борилиб, «Мактаб» бекатида тушилади. Ўқиш сентябрь ойидан бошланади.

∴ ∴ ∴

М. УМАРОВ: А. МИРЗАЕВ, М. РАҲМОНОВ: Бизда журнал столи бор эди. Яқинда шу столнинг бириктириладиган жойини синдириб қўйдик. Ана шу столни қайси устахонада тузаттириш мумкин?

Жавоб: Қорасарой кўчаси, 282-«а» уйда мебель жиҳозларини ремонт қилиб берадиган устахона жойлашган. Ана шу устахонага мурожаат қилишингиз ёки 48-35-26 телефонига қўнғироқ қилиб буюртма беришингиз мумкин. Усталар бир ҳафта мобайнида келишиб, бузилган столингизни тузатиб беришади.

∴ ∴ ∴

Б. РАҲМОНОВ:

Мен шаҳримизда шахсий кутубхоналар учун муҳр тайёрлаб берадиган жой бор деб эшитдим. Мумкин бўлса ана шу идоранинг адресини берсангиз.

Жавоб: Навоий кўчасидаги 30-уйда муҳр тайёрлаб берадиган идора жойлашган. Бу идора шанба ва якшанба кунларидан ташқари ҳар куни ҳамшаҳарларимиз хизматида бўлади. Идорага 1, 4, 8-троллейбус, 7, 16, 8, 11-трамвайларда борилиб, Марказий телеграф бекатида тушилади.

∴ ∴ ∴

С. РАСУЛОВ: Машина ва мотоциклларнинг эҳтиёт қисмлари билан савдо қиладиган магазинлар адресини маълум қилсангиз.

Жавоб: Бундай магазинларнинг энг йириги Фарҳод бозоридаги ярмаркада, Халқлар дўстлиги проспектидаги Волжск автомобиль заводининг Тошкентдаги устахонасида жойлашган. Қўйлиқ бозори ёнида, Жаҳон Обидова кўчасининг ҳалқа йўлидаги бурчагида ҳам машина ва мотоциклларнинг эҳтиёт қисмлари билан савдо қиладиган магазин ишлаб турибди.

∴ ∴ ∴

А. ОЛЛОҚУЛОВ:

Менинг шахсий машинкам бор эди. Шунинг баъзи бир ҳарфлари ишдан чиқди. Ана шуни қаерда тузаттиришим мумкин?

Жавоб: Весна кўчаси, 223-уйда Сиз айтган машинкаларни тузатиб берадиган устахона жойлашган. У ерга 2, 10-трамвайларда борилиб, Образцов кўчаси бекатида тушилади.

* * *

Э. ҚОБУЛОВ: Бузилган электр соқол олиш машинкаларини ремонт қилиш устахонаси қаерда жойлашганлигини маълум қилсангиз.

Жавоб: Бундай устахоналарнинг энг йириги Весна кўчаси, 223-уйда жойлашган «Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг пункти ҳисобланади. Ана шундай пунктлардан яна бир нечтаси марказий универсал магазини ёнидаги маиший хизмат кўрсатиш шаҳарчасида, Лисунов кўчасида ва Қорақамиш, Юнусобод массивларидаги маиший хизмат кўрсатиш уйларида аҳолига хизмат кўрсатмоқда.

«РАҲМАТ, ТОШКЕНТ, ЯНА КЎРИШГУНЧА ХАЙР!»

СЎЗ—УЧ ҚИТЪА КИНОСАНЪАТКОРЛАРИГА

Минакши АНАНД, Непал, киноактриса.

VI Халқаро Тошкент кинофестивалининг 10 куни худди бир лаҳзадек ўтиб кетди. Бу кунларнинг гўзал бир лаҳзадек туюлганига сабаб шуки, ҳамиша қизғин фаолият билан банд бўлдик. Томошабинлар билан учрашувлар, ҳамкасблар билан ижодий баҳслар, республикангиз пойтахти—гўзал Тошкент билан танишиш—буларнинг ҳаммаси бизга олам-олам қувонч бахш этди.

Фестивалда совет ва ҳинд киночилари биргаликда ишлаган «Алибобо ва қирқ қароқчи саргузаштлари» фильми намойиш этилди. Бу лента иккала мамлакат санъаткорлари ўртасидаги мустаҳкамланиб бораётган ижодий ҳамкорликнинг яна бир гувоҳидир.

Ўйлайманки, бизнинг ижодий ҳамкорлигимиз яхши самаралар беради, янги ишларимиз бўлажак Тошкент фестивалларида намойиш этилади.

Ҳозирча эса меҳмондўст ўзбек диёрига ва унинг гўзал пойтахтига «Раҳмат, яна кўришгунча хайр!» деймиз.

Комаки КУРИХАРА, Япония, киноактриса.

Тошкент кинофестивалида зўр мамнуният билан иштирок этдим. У ўзининг ташкилий жиҳати билан, ижодий ва самимий руҳи билан менда яхши таассурот қолдирди.

СССРда прогрессив япон кинорежиссёрларининг фильмлари катта эътибор қозонганлигини кўриш биз учун жуда қувончли бўлди.

Ўз навбатида совет экрани усталарининг кўплаб ленталари Японияда муваффақият билан намойиш этиляпти. Ўзаро кино делегациялар алмашлаш ҳам одат тусига кириб қолди. Яқиндагина мамлакатимизда Ўзбекистондан кинорежиссёр Шуҳрат Аббосов ўз ҳамкасблари билан меҳмон бўлган эди. Энди эса биз меҳмондўст ўзбек еридан бой таассуротлар билан қайтмоқдамиз.

Габриэл Моасир РОДРИГЕС, Яшил Бурун ороллари, Маориф ва маданият министрлиги ходими.

Менинг республикамни Ўзбекистондан минглаб километр масофа ажратиб турибди. Аммо меҳмондўст Тошкент ерида ўзимни худди уйимдагидек ҳис этдим. Тошкентликларнинг меҳмоннавозлиги, самимияти бизга ўзга юртда эканлигимизни билдирмади.

Ўзбекистон пойтахти ўзининг меъморчилик қиёфаси, боғлари билан ниҳоятда гўзал. Бу ажойиб шаҳар аҳолисига муваффақият ва улкан бахт ёр бўлсин.

Луис КИЛКЕННИ, Гайана, Ахборот ва маданият министрлиги кино бўлими бошлиғи.

Мен фестивалда меҳмон сифатида иштирок этдим. Аммо бўш пайтим деярли бўлгани йўқ. Кинематографистлар билан учрашувлар, янги дўстлар билан суҳбат, ҳамкасбларнинг ленталарини томоша қилиш билан 10 кун мароқли ўтди. Фестивалнинг ҳар бир кунидан унумли фойдаланишга ҳаракат қилдим. Фестивалга келишдан мақсад ҳам уч қитъа кинематографиясида рўй бераётган ўзгаришлар билан ошно бўлиш, тажрибаларни ўртоқлашиш эди. Биз, киночилар «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун!» шиори ҳаётга тўлароқ тадбиқ этилиши учун бутун кучимизни сафарбар этамиз.

Тамара ҒАНИЕВА, Ўзбекистон, киноактриса.

Тошкент кинематографчилари Ўзбекистон пойтахтида Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VI Халқаро кинофестивали қатнашчиларини кутиб олишдек масъулиятли ва фахрли вазифани адо этдилар.

Тошкентни бежиз дўстлик шаҳри деб атамайдилар. Бу ерда юздан ортиқ миллат вакиллари елкама-елка туриб ишлаяптилар ва ўқияптилар. Улар орасида Совет гражданлари ҳам, чет элликлар ҳам бор. Шаҳримизда кўплаб йирик анжуманлар ўтказилади.

Аммо Халқаро Тошкент кинофестивали улар орасида алоҳида ўрин тутади. Фестиваль қатнашчилари ва меҳмонлари тилидан мезбонлар ва бутун Тошкент аҳлига айтилган миннатдорчилик сўзларини эшитиш биз учун ниҳоятда фахрли.

Фестиваль тугалланяпти. Аммо 10 кун мобайнида шаҳримизда давом этган кино байрами ҳеч қачон тугамайди. Гўзал Тошкент шаҳрида яна кўришгунча хайр, уч қитъа экрани арбоблари!

КЕНГ МАЗМУНЛИ БИРОДАРЛИК

Рашид БИН АХМАД,
Тунис, Маданият министрлиги кинолаштириш бўлимининг бошлиғи.

Тошкент шаҳрининг номи Тунис халқи учун жуда ҳам таниш ва қадрдон. Мамлакатимнинг пойтахти Тунис шаҳри Тошкент билан биродарлик алоқаларини ўрнатганига анча йиллар бўлди.

Биродар шаҳар бизни Тошкент Халқаро кинофестивалига таклиф этганлиги учун беҳад хурсандмиз. Бу ерда бўлиб ўтган уч қитъанинг киносанъати байрамида кўпгина қувончли воқеаларнинг гувоҳи бўлдик. Чиндан ҳам фестиваль кўпгина мамлакатларнинг киносанъати вакилларини бу ерда катта даврада учраштирди. Фестиваль фикри, мақсади, йўналиши фақат дўстлик, тинчликка қаратилган кишиларни файзли даврага чорлади. Бу ердаги барча учрашувларимиз ҳаммамизни биродарлаштиради, тараққиётга хизмат қилади.

Совет киносининг шуҳрати

«Совет киносининг арбоблари ҳамиша партия билан, халқ билан ҳамнафас бўлиб, социалистик қурилишнинг олдинги марраларида туриб келдилар,— деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев совет киносининг олтмиш йиллик юбилейи муносабати билан уларга йўллаган табрик мактубида.—Улар ўзининг революцион янгилиги ва бадиий ўзига хослиги билан жаҳон аҳлини ҳайратда қолдирган истеъдодли фильмлар яратдилар. Октябрь туфайли ижодкорлик чўққиларига кўтарилган халқ нималарга қодир эканлигини намойиш қилдилар. Совет кинематографияси жаҳон тараққийпарвар кино санъатини ривожлантиришга сезиларли таъсир ўтказди».

Совет ҳокимиятининг дастлабки даврларида халқ талабини қондириш учун кўплаб чет эл фильмлари сотиб олинар эди. Лекин кўп ўтмай совет киноси ўз йўналиши ва услуби билан жаҳон кинематографиясида муносиб ўринга эга бўлди. С. Эйзенштейн, А. Довженко, В. Пудовкин, Л. Кулешов, Д. Вертов, Г. Козинцев, Л. Трауберг, И. Хейфиц, А. Зархи, С. Герасимов яратган фильмлар партиявийлиги ва ғоят халқчиллиги билан кенг жамоатчилик эътиборини ўзига жалб этди.

Шу кунларда қудратли совет кино санъатидан баҳра олмаган бирон бир давлат бўлмаса керак. Ўтган йилдаги расмий маълумотларига қараганда, дунёнинг 119 давлатида совет фильмлари мунтазам намойиш этилган. Фақат 1978 йилнинг ўзида кинотеатрларда ва телевидениеда намойиш этиш учун қардош социалистик мамлакатлар томонидан 116 та бадиий ва 836 та қисқа метражли совет ҳужжатли фильмлари харид қилинди. Капиталистик ва ривожланаётган давлатлар томонидан эса 300 дан ортиқ совет фильмларига контрактлар тузилди. Бу фактларнинг ўзиёқ совет кинематографиясининг прогрессив жаҳон киноси тараққиётида тутган муҳим ўрнидан далолат беради.

Сўнгги йилларда Финляндияда, Швейцарияда, Австрияда, Грецияда, Исландияда, Сингапурда, Мадагаскарда, Анголада, Камерунда, Гвинеяда ва бошқа давлатларда совет фильмлари кўриги анъанавий тусга кириб қолди. Лотин Америкаси мамлакатларининг кенг жамоатчилиги совет фильмларига тобора зўр қизиқиш билан қарамоқдалар. Яқинда илк бор Ботсванада, Суринамда, Сент-Люсида, Гайанада, Уругвайда ва Никарагуада совет киносининг дурдоналарини намойиш этиш йўлга қўйилди. Мексикаликлар эса ўз миллий киносини совет фильмларисиз тасаввур этолмайдилар. Чунки Мексика миллий киноси вужудга келишида совет режиссёри Сергей Эйзенштейн катта роль ўйнаган. Унинг 1930 йилларнинг бошида оператор Эдуард Тиссе ва режиссёр Георгий Александров (ҳозир Социалистик Меҳнат Қаҳрамони) билан ҳамкорликда Мексика халқи ҳаётидан биринчи бўлиб яратган «Яшасин, Мексика» фильми Мексика миллий кинематографияси таваллудидан хабар берди.

Ҳиндистонда, Афғонистонда, Сурияда ва Яман Халқ Демократик Республикасида ҳам совет фильмлари зўр иштиёқ билан кўрилмоқда. Японияда, Туркияда, Эронда, Малайзияда, Бангладешда эса совет картиналарини кинотеатрларда ва телевидение орқали мунтазам намойиш этиб бориш йўллари ишлаб чиқилмоқда. Африка кинематографчилари учун совет киноси ижодий мактаб ролини ўтайди. Сўнгги йилларда Африка мамлакатларига совет фильмларини экспорт қилиш икки баравар ортди. Ю. Озеровнинг «Халоскорлик», «Озодлик солдатлари» киноэпопеялари, Э. Лотянунинг «Табор кўкка интилади», С. Бондарчукнинг «Улар Ватан учун жанг қилдилар», В. Шукшиннинг «Қизил бодрезак», Н. Михалковнинг «Сибирнома», Р. Ботировнинг «Муҳаббат ва нафрат», Али Ҳамроевнинг «Еттинчи ўқ», С. Ростоцкийнинг «Ҳур қизлар» каби қатор фильмлари Осиё, Африка ва Европа мамлакатларида зўр муваффақият билан намойиш этилмоқда.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг VI Халқаро Тошкент кинофестивалида ҳам совет киноси катта программада намойиш этилди. Фестиваль қатнашчилари бу фильмлар орқали совет халқларининг орзу-умидлари, меҳнати ва бахти билан яқиндан танишдилар.

Э. ИСМАТУЛЛАЕВ.

Мураккаб тақдирлар тасвири

Таниқли қирғиз ёзувчиси, Ленин мукофоти лауреати Чингиз Айтматов асарларининг чуқур ҳаққонияти, уларда даврнинг етакчи тенденциялари, умуминсоний туйғулар, оддий кишилар қалбидаги буюклик ва улуғворлик юксак пафос билан тасвирланганлиги адиб номини бутун жаҳонга танитди. Мамлакатимизнинг энг йирик киностудиялари, ҳатто чет эл киносанъаткорларининг бу улкан адиб асарларига қайта-қайта мурожаат этишлари бежиз эмас. Чингиз Айтматовнинг деярли барча қиссалари «Қирғизфильм» ва иттифоқ марказий киностудиялари томонидан экранлаштирилган.

Уч қитъа киносанъаткорларининг VI Халқаро Тошкент киноанжумани экранларида Чингиз Айтматов асари асосида суратга олинган яна бир янги бадиий фильм намойиш қилинди. Бу «Қирғизфильм» ва «Ленфильм» киностудиялари ҳамкорликда яртган «Эрта келган турналар» бадиий фильми бўлиб, картина постановкачи режиссёр Бўлатбек Шамшиев томонидан экранлаштирилган. Фильмда Улуғ Ватан уруши йилларида қирғиз овулида рўй берган воқеалар, ўзига хос яна бир фронт ҳақида ҳикоя қилинади.

Уруш олис қирғиз овулига ҳам ўз даҳшатларини етказган. Йигитлар бирин-кетин урушга кетиб, барча иш аёллар, қариялар зиммасида қолган.

Кечагина фронтдан ярадор бўлиб қайтиб, раислик қилаётган Тиналиев бу оғир машаққатли вазиятни чуқур ҳис этади. У ноиложликдан ғалла экишга кўмаклашиш учун мактаб ўқувчиларидан ёрдам сўрашга мажбур бўлади.

Фильмда болаларнинг романтикага бой жўшқин қалбига, эндигина муҳаббат туғилиб келаётган ёш юракларига давр сингдирган оғир жароҳат кадрдан-кадрга намоён бўла боради.

Фильмнинг барча сюжет линиялари асосий қаҳрамон Султонмурот, (артист Э. Бўрончиев) унинг беғубор болалик дунёси, мурғак муҳаббати тасвири билан ривожланиб боради. У синфдош қизлардан бири гўзал Мирзагулга қалбидаги тиниқ муҳаббати ҳақида хат ёзишга журъат этади. Ниҳоят, Мирзагул ҳам унга ўз исмларининг бош ҳарфлари ёзилган оқ рўмолча ҳадя этади.

Фильмда Султонмурот ва Мирзагуллар қалбидаги соф туйғулар поэтикаси, уларнинг болаларча пок муҳаббати, изтироблари ва қувончлари ҳам беғубор самимият билан очиб берилган. Кадрлардан қирғиз овулига турналар учиб келган манзаралар бирин-кетин ўтади. Баҳор келиб далада ишлар ҳам юришиб кетади. Улар кеча-ю кундуз овулдан олисдаги далада ғалла экиш билан банд. Ҳамма иш жойида. Аммо бир пайтларда қулоқ бўлиб кетган ёт унсурлар пайт пойлаб уларнинг отларини ўғирлагани келишди. Улар ширин уйқудаги болалар билан бирга ётган кекса чолни ўлдиришиб, Султонмуротларни боғлаб кетишади. Султонмурот бир амаллаб қўлини бўшатишга ҳаракат қилади ва ўғриларнинг йўлини кесиб чиқиб, отларни олиб қолмоқчи бўлади. Аммо улар болага ўқ узишади. Шунда ҳам Султонмурот барибир колхоз отларини сақлаб қолиш учун югуради. Улар яна ўқ узадилар... Султонмуротнинг мурғак қалбида янграган мусаффо қўшиқ шу тариқа тинади.

Экранда урушдан ғалаба билан қайтаётган жангчилар станцияда кутиб олинаётган кадрлар намоён бўлади. Мана, унинг отаси, (артист С. Чўкмаров) кўкси тўла орденлар билан келяпти. Лекин Султонмурот кўринмайди. Томошабин кўз ўнгида узоқда зор-зор йиғлаб келаётган она (артист Г. Ажибекова) сиймоси намоён бўлади. Ўғлини ахтараётган кўзлари атрофга жовдираб тикилади. Хотинини бу аҳволда кўрган ота қалбидан чуқур бир нидо отилиб чиқади. Айниқса, фильмнинг ана шу кадрлари томошабинни чуқур ҳаяжонга солади.

Талантли кинорежиссёр Бўлатбек Шамшиев фильмда Чингиз Айтматов асарининг бутун ғоявий-бадиий концепциясини томошабинга етказишга муваффақ бўлган. Картинанинг уруш халқ бошига солган кулфатлар моҳиятини ҳаққоний очиб бериш ва у етказган оғир жароҳатларни томошабин кўз ўнгида ёрқин гавдалантириш билан кишилар қалбида фашизмга битмас-туганмас нафрат уйғотишдан иборат муҳим ғоявий пафоси «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» шиори остида ўтган Тошкент кинофестивалининг руҳига ҳар жиҳатдан ҳамоҳангдир.

М. АБДУЛЛАЕВ.

Грузия кинематографчилари фестивалга «Тикув машинаси бор қиз» фильмини олиб келган эдилар. У томошабинлар томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинди.

Сценарий автори Лейла Берошвили, Георгий Шенгелая ва Михаил Чиаурели унга режиссёрлик қилишган. Асосий ролларни Д. Хачидзе, В. Панчулидзе, К. Кавсадзе, Б. Хапава ва бошқа ёш грузин актёрлари ижро этишган.

СУРАТДА: фильмдан бир кадр.

ТОШКЕНТ ТАРИХИДАН 100 лавҳа

Сержило газламалар ҳақида

52-ЛАВҲА

Бозор худди баҳор гулзорига ўхшайди. Атрофда қизил, зангори, оқ чакмонлар, йўл-йўл халатлар камалакдай товланади... Аммо рангларнинг ҳақиқий жилосини бозорнинг жуда катта томи остида бири-бирига ёнма-ён жойлашган газлама дўконларида кўриш мумкин. Кўйлаклик дейсизми, белбоғ учун чит дейсизми ёки бошқа кийимлик дейсизми, ҳаммаси топилади. Агар ёнингизда пулингиз кўп бўлса, Цинделга—Тошкентдаги дастлабки газлама савдосига дадил йўл олишингиз мумкин. Чунки энг яхши чит ва сатинлар ана шу ердан топиларди. Хоҳланг инглизчасини олинг, хоҳланг ундан ҳам яхшироғи—Москва чит ёки сатинини олинг, У мустаҳкам ва яхши товланади. Агар киссангизда бир неча чақа қолган бўлса, хоҳлаган дўконингизга қиё боқиб ўтишингиз мумкин. Дўкондор сизга арзон матодан парча ўлчаб беради.

«Яхши, чиройли!» — деб лабилабига тегмайди. Газлама танлар экан, маҳаллий чит унчалик товланмаслигини яхши билса ҳам, ана шу сўзларни такрорлайверади. Тошкент меваси ва пахтаси билан ҳам, керамикаси ва безаклари билан ҳам фахрланар эди. Аммо газлама ҳақида бундай деб бўлмасди. Яхши газлама Эрон ва Ҳиндистондан, Хитой ва Афғонистондан азалдан олиб келинарди. Кейинчалик Россиядан ҳам савдо йўлга қўйилди. Маҳаллий газламаларнинг гули ва мустаҳкамлиги тўғрисида гапириб ўтириш ортиқча эди. Яхши тозаланмаган пахта жуда оддий дастгоҳларда тўқиларди. Ҳунармандчилик устахоналарида бўз ва оддий мато тўқиш мумкин эди, холос. Буларни ташқаридан келтирилаётган газламалар билан таққослаб ҳам бўлмасди. Бу оддий материаллардан на чиройли халат, на бир кўрпача тикиб бўларди. Шунинг учун ҳам Тошкент бозорида «Эмиль Циндель»га ўхшаш майда ҳунармандларнинг бозори чаққон эди. Пахта тозалаш заводларининг эгалари Москва фабрикантларига хом ашё жўнатиб туришарди. У ерга прессланган арзон пахта жўнатиларди. У ердан эса сержило газламалар келиб турарди. «Яхши, зўр!» — бозордаги савдогарлар ана шундай деб қичқирган-қичқирган эди. «Келиб қолинг», дейишарди улар.

Имкони борлар бу сержило газламаларни харид қилишарди. Бир чол ярашадими, ярашмайдими деб эгнига қўйиб кўрар, табассум қиларди. Айниқса, болалар даштдан келган бу оқсоқолнинг ҳозиргина сотиб олган салласини кўриб, бир-бирини туртишарди. Қизчалар эса янги дуррачалар харид қилишиб, тезроқ дугоналарига кўрсатишга ошиқишарди. Ўша пайтда уларга яқинда Тошкентда ҳам ўз тўқимачилик фабрикаси қурилади, унда эса бутун Эрондагидан кўпроқ газлама ишлаб чиқарилади, бу газлама Москва газламаларидан қолишмайди, унда паранжисини ташлаган қизлар ишлашади, десангиз бу саробдек туюларди. «Э, қўйсангизчи бўлмағур гапни, худонинг қаҳрига учраманг», деб қўл силташган бўлишарди.

Даштда ёлғиз кетаётган карвон имиллаб бормоқда. Чол бозордан сотиб олган халатини ҳали кийгани ҳам йўқ. У бошқа минглаб тошкентликлар сингари, барча ёшу-қари каби бу шаҳарнинг оддий ҳаётини тубдан ўзгартириб юборган воқеанинг гувоҳи бўлди.

... Тонг салқин, мусаффо, нурли эди. Бу ерга, Тошкентнинг жанубий-ғарбий қисмига деярли бутун шаҳар кўчиб келгандек эди. Жуда катта кенглик қизил алвонлар, транспорантлар, шиорларга бурканган эди. Колонналар кетидан колонналар келиб турибди. Улар Тошкент атрофидаги темир йўлчилар маҳалласидан, эски шаҳар маҳаллаларидан, қишлоқлардан келишарди. Бугун, 1932 йилнинг 6 май куни Тошкентда байрам бўлиб кетди. Мамлакатда энг йирик тўқимачилик комбинатига биринчи ғишт қўйилди.

Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитетининг Раиси Йўлдош Охунбобоев қизил алвонларга бурканган оддийгина минбар олдида очиқ чеҳра билан табассум қилиб, одамлар денгизига назар ташлайди. У бугун тошкентликларга бу ерда қандай катта иш амалга оширилажаги ҳақида гапириб беради.

Бизнинг комбинатимиз, дейди у, партиямизнинг қурилишни бевосита хом ашё базасига яқин жойда амалга ошириш режасига кўра бунёд этиладиган гигант корхоналардан бири бўлади. Бу эса республикамизда миллий пролетариат кадрларини тарбиллашга ёрдам беради. Бу ерда 12 минг ишчи меҳнат қилади. Шундан сўнг гулдурос қарсаклар остида, большевиклар хоҳиш-иродаси билан бу бўшлиқда тўқимачилик комбинати қурилади, деб ўз сўзларини тугатди, у.

Кейин оқ фартук кийиб, қўлига дастгоҳни ушлаб ҳандаққа тушди. Тошкентдаги биринчи саноат корхонаси пойдеворига чаққонлик билан ғишт тера бошлади...

Тўнғич комбинат қурилиши умумхалқ қурилишига айланиб кетди. Бу ерда тошкентликлар билан бирга Самарқанд, Андижон, Бухоро вакиллари ҳам ишладилар. Техника—бир неча юк машинаси ва асосан белкураклардан иборат эди. Асосий куч ёшлар ва уларнинг жуда катта ғайрат-шижоати эди. Айниқса, туялар иш берди. Улар қурилиш майдонига жамики керакли материалларни ташиб келишар эди. Катта араваларга қўшилган эшаклар ҳам жуда иш берди.

... Болғалар уриладн, арралар овози эшитилади, бирин-кетин дастлабки ҳали ёғочдан кўтарилган—йигирув, тўқув, пардозлаш корпуслари қад кўтаради... Ундан сал нарида эса худди баҳслашаётгандек комбинат меҳнаткашлари учун турар жойлар қад кўтаради. Тўқувчилар шаҳарчасини лойиҳалашда ўша пайтнинг илғор шаҳарсозлик ғоялари асосида иш кўрилган эди. Турар жойлар билан бирга, болалар боғчалари, поликлиника, шифохоналар, мактаблар қад кўтарди.

Шаҳар маркази билан алоқа қилиш учун Дачная кўчаси (ҳозирги Шота Руставели проспекти бўйлаб) Тошкентда биринчи марта кенг изли трамвай линияси ишга тушди. У бевосита комбинат дарвозаси олдидан қайтарди. Генерал губернаторнинг собиқ резиденцияси ҳовлисида эса маданият ва истироҳат боғи ташкил этилди. Бу жойда тўқимачилар маданият саройи қад кўтарди. Хонаси келганда шуни айтиб ўтайки, тўқувчилар шаҳарчаси кейинчалик шаҳарнинг Фрунзе районн маркази бўлиб қолди.

1934 йилнинг ўрталарида Тошкентга машина ва ускуналар ортилган дастлабки эшелонлар келди, улар билан биргаликда Москвада, Ивановода тўқувчилик сирларини ўрганиб қайтган тошкентлик йигит ва қизлар келишди. Пахтакорларда яхшигина ҳосил етиштирилган эди. Хирмонларга дастлабки пахта карвонлари келди. Тошкент тўқувчилари машиналарни тезроқ ўрнатишга ошиқишарди. Ахир, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг XVII йиллигигача дастлабки метр газламаларни тайёрлаш керак эди-да.

СССР Давлат мукофотининг лауреати, таниқли шоир Рамз Бобожон «Тинчлик карвони» шеърида жуда образли қилиб, пахта толаларининг сочдан ҳам нозик ипларга айланиши ва улардан бутун дунё учун тинчлик байроқлари тикилишини ёзган эди.

Бу Тошкент тўқимачилик комбинатининг дастлабки иш кунларида шундай деб ёзилган эди. Гап шундаки, Улуғ Октябрь юбилейигача ҳали қуриб битказилмаган корхонанинг коллективига биноларни ва байрам колонналарини безаш учун бир минг метр қизил газлама ишлаб чиқариш топшириғи берилди. Ўша пайтда ҳолбуки, эндигина бир неча станок ўрнатилган эди, холос. Уларда кунига ўнлаб метр газлама тайёрланар эди. Аммо топшириқ адо этилди. Ниҳоятда қисқа муддат ичида станоклар ўрнатилди. Шаҳар ноябрь байрамига келиб, қизил байроқ ва транспорантларга бурканди. Тошкентлик тўқувчилар тайёрлашган қизил алвонлар куз елларида ҳилпираб турди.

Хотин-қизлар учун комбинат дарвозасидан ичкарига кириш, дастгоҳлар ёнига бориш янги орзу-умидларга тўла ҳаёт остонасига қадам қўйиш билан тенг эди. Дастлабки ўзбек хотин-қизлари бу ерга чачвонларда келишган. Аммо ўз қўлинг билан сержило газламалар тайёрлашга, бахтингни ўз қўлинг билан яратишга нега интилмас экансан? Ана шунда чачвонни нафрат билан улоқтириб ташлашар, ўзларига сержило газламадан кийимлар танлашар, бахтиёр орзу ва ширин ҳаёлларга чўмишарди.

Комбинат маъмурий корпусининг учинчи қаватида жойлашган музейда ойна тагига бу ерда ўша олис 1934 йилда тўқилган дастлабки газламалардан намуналар қўйилган. Мени юлдуз ва қизил гулдан миллий безак битилган сатин эътиборимни тортди. Бу оддий сатиннинг гули рамзий эди. Октябрь озод этган шарқ хотин-қизлари бахтининг рамзи эди, у. Бу газламалардан тикилган кийимларни дастлаб кийганлар Ўзбекистон саноати бу тўнғич корхонасининг ҳозирги қиёфасини танишмайди, албатта. Аммо ўша пайтдан хотира бўлиб фақат маъмурий корпус қолди, холос. У бундан қирқ йил муқаддам қандай бўлса, ҳозир ҳам шундай. Аммо цехлар янги, замонавий жиҳозланган, ўнлаб хил маҳсулотлар тайёрланяпти.

Комбинат территорияси ҳам жуда кенгайиб кетган. Ҳозир унинг шаҳарнинг бошқа районларида ҳам филиаллари бор, Юнусободда, Қорақамиш, Чилонзорда янги цехлари қуриляпти.

Мен цехлар бўйлаб айландим. Газламаларнинг қандай тўқилишини кузатдим. Газламалар жилосидан кўзим қамашиб кетди. Мал-мал дейсизми, сатин дейсизми, нафис батист дейсизми, ҳаммасидан бор! Мен бу кўзни яшнатувчи гулзордан ўтиб борар эканман, музейда турган ёдгорлик сира кўз олдимдан кетмасди: оддий безак—юлдуз ва қизил гул туширилган сатин эди, у.

А. ТЮРИКОВ.

Сиз суратда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси электроника институтининг лаборатория мудири, техника фанлари кандидати Тельман Дадаевич Ражабовни кўриб турибсиз. У раҳбарлик қилаётган лаборатория қизиқарли илмий изланишлар олиб боряпти.

В. Сироткин фотоси.

• Мактаб ҳаёти

Ҳинд тилида гапирамиз

Ҳиндистондаги коллежлардан бирининг студенти Субҳа Жет Кимха Андижондаги 36-мактабнинг интернационал дўстлик клуби аъзоларига мактуб йўллаб, Совет ёшларининг ҳаёти ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

Машҳур ҳинд ёзувчиси Рабиндранат Тагор номидаги клуб кўпгина қизиқарли кечалар ўтказади. Бу ерда дўст мамлакатнинг миллий байрами нишонланади, ҳинд тилида адабий викториналар уюштирилади, шеър ва ашулалар янграйди.

Бундан йигирма йил муқаддам бу мактабда ҳинд тили ўқитила бошлади. Ҳинд тилидан дарс берувчи Қодиржон Валиевнинг кўпгина ўқувчилари ҳозир Тошкент университетининг шарқ факультетида таҳсил кўрмоқда. Шулардан бири —дипломант Дониёр Холмирзаев Деҳлидан хат юборди. У Ҳиндистон пойтахтида стажировка ўтмоқда. Дониёрнинг ёзишича, у диплом олганидан сўнг қадрдон мактабига қайтиб, ҳинд тилидан дарс беради.

СУНЪИЙ ДЕНГИЗ

Туркманистон билан Ўзбекистон чегарасида қурилаётган Талимаржон сув омборига Амударёдан олти юз миллион кубометр сув қуйилди. Шунча миқдордаги сув бу ерда биринчи марта тўпланди. Ғўза парвариши қизғин давом эттирилаётган пайтда сув омбори Қарши даштининг янги ерларида ташкил қилинган 42 совхоз далаларини сув билан таъминлайди.

Даштдаги денгиз ҳосил учун беш йилдан буён хизмат қилиб келмоқда. Станциянинг кучли насослари бир секундда 200 кубометргача миқдордаги амударё сувини сув омборига чиқариб бермоқда.

(ЎзТАГ).

● *Автомобилчилар, янгиликдан хабардормисиз?*

ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИДАГИ ЎЗГАРИШЛАР

«ЮК ВА ПАССАЖИР ТАШИШНИНГ ТУРЛИ ХИЛЛАРИ, БОШҚА ҚОИДАЛ ВА ХУЛОСА»

Ҳаракат қоидалари ҳайдовчиларни ўқитишига катта эътибор бермоқда. Маълумки, кейинги йиллар мобайнида ҳар қандай категориядаги ҳайдовчи касбини эгаллаш учун махсус ихтисосдаги билим юртини ўқиб тугатиш зарур бўлиб қолди. Илгарилари бўлгани каби, ҳозирда ҳам мактаб ва курсларининг ўқувчиларини автомобиль ҳайдашга ўргатиш учун махсус жиҳозланган автомобиль талаб қилинади, ҳамма ўқув машиналарида махсус таниш белгилари бўлиши керак. Ўқувчилар учун ана шу талаблардан ташқари, эндиликда ёш мезони ҳам жорий этилди: енгил автомобиль ҳайдашни ўрганаётганларнинг ёши 16 дан, мотоцикл ҳайдашни ўрганаётганларнинг ёши — 14 дан кам бўлмаслиги керак. Бундай қоида ҳайдовчилик касбини ўргатувчи умумтаълим ўрта мактаблари, ҳайдовчилик касбини ўргатиш имкониятини яратиш учун жорий этилди.

Агар илгарилари юк автомобилининг кузовида одамларни ташиш ишониб топширилиши учун фақат стаж талаб қилинган бўлса, эндиликда қоидаларга қўшимча талаблар киритилди: юк автомобилининг кузовида одамларни ташиш камида уч йиллик иш стажига эга бўлган, интизомли ва тажрибали шофёрларгагина руҳсат этилади. Ҳарбий ҳайдовчилар учун камида ўн ойлик иш стажи ҳамда одамларни ташиш тўғрисида (ҳарбий қисм томонидан берилган)махсус гувоҳнома бўлиши керак.

Транспорт воситаларида одамларни ташиш шартларига уларни шатак-ғилдирак устига қурилган уйчада ташишни таъқиқлаш киритилган. Гап шундаки, шатак-ғилдирак устига қурилган уйча транспорт воситаси ҳисобланмайди, автобуснинг шунга ўхшаш пассажир ташиш шатаги каби транспорт воситаси ҳисобланмайди, балки кишилар яшайдиган уйча ҳисобланади.

Юк ташишнинг асосий қоидалари ўзгаришларсиз қолдирилди. Фақат хавфли юк ташиш шартларига хавфли юк ташиётган транспорт воситасининг олди ва орқа томонига Ҳаракат қоидасининг 28.15 бандига мувофиқ равишда махсус белгилар ўрнатиш тўғрисида қўшимча киритилди.

«Велосипедчилар ва от-аравалар ҳаракатига ҳамда ҳайвонларни ҳайдаб ўтишга тааллуқли қўшимча талаблар» бобига «велосипед» сўзини аниқлаш билан боғлиқ бўлган биргина ўзгартириш киритилди. Двигателининг ҳажми 50 куб сантиметрдан кам бўлган ва максимал конструктив тезлиги соатига 40 километрдан кам бўлган икки ёки уч ғилдиракли транспорт воситасини бошқариш 16 ёшдан ошган кишиларга руҳсат этилади.

Йўл ҳаракати қоидаларида транспорт воситаларининг техник ҳолати ва жиҳозланишига жиддий эътибор берилган. Бу ўринда баъзи-бир бандлар янгича таҳрирда ифода этилган, кўпчилик ҳолларда эса, янги талаблар ҳам киритилган.

Тормознинг созлигини баҳолашга янги мазмунлар киритилди (27.2.1 банд): «Қаттиқ қопламали йўлнинг тишланиш коэффициенти камида 0,6 бўлган қуруқ горизонтал участкасида соатига 30 километр тезликда кетаётган юксиз (нагрузкасиз) транспорт воситасининг иш тормози ҳамма ғилдиракларнинг бир текис тормозланишини таъминламайди, бунда транспорт воситаси тормозланиш пайтида 8 градусдан каттароқ бурчакка бурилади ёки ҳаракат йўлнинг 3,5 метрдан кўпроғини эгаллайди». Сўзсиз автомобиль ёки мотоцикл жуда соз—бир текис тормозланиш пайтида бу рақамлар чегара ҳисобланади, транспорт воситаси ҳаракат тезлигини камайтирган пайтда тўғри йўлдаги ҳаракатини ўзгартирмаслиги керак.

Ана шу янги мезонни киритиш билан транспорт воситаси тормозининг тўғрилигини фойдаланиб кўриб билиш икки вазиятда амалга оширилиши керак:

— тормозланиш самарадорлиги (Қоидалардаги жадвал бўйича);

— тормозланишнинг бир текислиги—транспорт воситасининг ўзи бораётган йўл чегарасида секинланиш давридаги ҳаракатининг сақланишини текшириш.

Қоидаларнинг 27.2.38 банди ушбу транспорт воситасининг конструкциясида кўзда тутилмаган узиб-узиб чалинадиган кўп оҳангли товуш сигнали воситасини ўрнатишни расмий равишда тақиқлайди. «Клаксон» типидаги бундай сигналлар ҳайдовчиси махсус топшириқни бажараётган транспорт воситаларигагина ўрнатилади. Оддий автомобиллардан кўп оҳангли сигналлар чалиш бошқа ҳайдовчиларни чалғитади ва ҳаракатда тартибсизликни вужудга келтиради.

Транспорт воситаларида ҳайдовчи ўтирган жойдан атроф-теваракни беркитиб қўйиши ёки йўл ҳаракати қатнашчиларига хавфли таъсир кўрсатувчи қўшимча манзарали жиҳозлар (дарпарда, ёзувли қуёш тўсқич қопламалар, ойналарга рекламалар ёпиштириш) урнатишга йўл қўймаслик тўғрисида 27.2.46 банддаги талаблар ҳам ҳаракат ҳавфсизлиги учун муҳим аҳамият касб этади. Сўнгги категорияга ҳайдовчи томонидан кузовнинг орқа томон ойнасига ўрнатилган «ҳилпираб турувчи» барча манзарали безаклар (қўл, бошлар, гуллар), шунингдек, шу ойна ортида ёпиштирилган «картина галереяси» сўзсиз тааллуқли бўлиши мумкин. Ана шу шубҳали безаклар орқада келаётган ҳайдовчини йўл ҳаракатидан чалғитиб, кўпчилик ҳолларда тўқнашувга ва босиб кетишга сабаб бўлмоқда.

27.2.47 банд кажавасиз, конструкциясида кўзда тутилган хавфсизлик тўсқич ҳалқаси бўлмаган мотоцикллардан фойдаланишни тақиқлайди.

«Номер, таниқли ва огоҳлантирувчи белгилар, ёзувлар ва бошқа белгилар» бобининг мазмуни транспорт воситаларини ҳисобга олиш ва рўйхатдан ўтказиш борасидаги маълумотлар билан тўлдирилди. 28.1 банди механик транспорт воситаси уларнинг техник ҳолатидан ёки қайта рўйхатдан ўтказилиши талаб қилинадиган бошқа вазият (машина эгасининг ўзгариши, яшаш ва турар жойининг ўзгариши ва шу каби)лардан қатъи назар, беш кун давомида Давлат автоинспекциясида рўйхатдан ўтказилиши кераклигини уқтиради.

28.10 банди врачларга тегишли бўлган автомобилларга (уларнинг хоҳиш ва истагига қараб) «қизил крест» таниш белгиси ўрнатилиши мумкин: бу белги зангори рангли квадрат шаклида (томонлари 140 мм.) бўлиб, оқ рангдаги айлана шакл (диаметри 125 мм.) ҳамда қизил крест чизилган (томонларининг баландлиги 90 мм, чизиғининг эни—25 мм) ҳолатда бўлади. Бундай ҳолат сўзсиз инсонпарварлик ҳис-туйғусидан иборат бўлиб, бу ташаббусни ҳайдовчи-медиклар ҳар тарафлама қўллаб-қувватлашлари керак. Эндиликда йўл ҳаракати қатнашчилари зудлик билан малакали медицина ёрдами олиш учун қандай транспорт воситасини тўхтатиш кераклигини аниқлай оладилар.

Шу бобга «ҳаракат тезлиги» бобидаги 2 йиллик ҳайдовчилик стажига эга бўлган ҳайдовчилар бошқарадиган автомобиллар учун чекланган тезлик белгиси ўрнатиш тўғрисидаги ҳолат кўчириб ўтказилган.

Йўл ҳаракати Қоидаларига киритилган, 1980 йил 1 июндан кучга кирадиган ўзгаришлар тўғрисидаги шарҳни тамомлар экан, мақола муаллифи барча автомобиль ҳайдовчиларига Қоидаларга киритилган талабларнинг жамики ҳаракат қатнашчилари томонидан аниқ ва бир хилда тушунилиши—йўл ҳаракати хавфсизлигининг энг муҳим омилларидан бири эканлигини уларга яна бир бор эслатиб ўтади. 1 июндан йўлда юриш қоидаларининг янги нормаларини ҲАММА билиши ва қатъий бажариши керак. Кескин йўл ҳаракати вазиятларида икки ҳайдовчининг бири «эскича», бошқа ҳайдовчи эса, «янгича» қоида бўйича автомобиль ҳайдаб учрашган пайтлардаги ҳолат қандай оқибатларга олиб келишини тасаввур қилиш қийин эмас.

А. МАДАМИНОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси Давлат автомобиль инспекцияси рўйхатга олиш ва имтиҳон бўлинмасининг бошлиғи, милиция майори.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ.
СУРАТДА: пойтахтнинг Куйбишев районидаги янги турар жой массиви.

А. Горокрик фотоси. (УзТАГ)

Мўъжизалар оламида

Вулқонлар макони

Бутун дунёда 430 га яқин вулқон бўлиб, шуларнинг отилиб турганлиги қадим замонлардан маълум. Улар ер юзида қуйидаги тартибда жойлашган: 275 та вулқон шимолий ярим шарда бўлса, 155 таси жанубий ярим шардадир. Шу кунгача маълум бўлган 2500 та вулқоннинг 2 мингдан кўпроғи Тинч океанида содир бўлган. 80 га яқин отилувчи вулқонлар сув остида жойлашган.

Дунёдаги энг баланд ва ҳаракатдаги вулқон Котопакси (Эквадор) вулқонидир. У денгиз сатҳидан 6005 метр баландликдадир.

Сув баландга оқадими?

— Ие, сув ҳам баландга оқадими деб таажжубланарсиз. Оққанда қандоқ. Бундай ҳодиса ҳар доим ва ҳамма ерда содир бўлади. Мана бунинг исботи. Ер ости сувлари сатҳидан то ер юзасигача бўлган қатламни намлаб сувнинг ўзи тупроқда юқорига кўтарилади. Дарахтнинг капилляр томирлари бўйлаб сувнинг ўзи кўтарилиб, ўсимликка жуда баландга—ернинг ич-ичига кириб кетган илдизлардан то япроғу меваларигача озуқа моддаларни эриган тарзда етказиб беришда ёрдамлашади.

Сиёҳ доғини қуритиш учун босма қоғоздан фойдаланганингизда, юз артаётганингизда сочиқда сувнинг ўзи бевосита юқорига ҳаракатланаверади. Ниҳоятда ингичка найчаларда—капиллярларда сув бир неча метр баландга кўтарила олади. Хўш, бунинг боиси нимада? Бунинг боиси сувнинг ажойиб хусусиятларидан бири—унинг ўта даражада юза тортилишидир. Бунинг натижасида суюқлик сатҳини кўтарувчи куч ҳосил бўлади.

Заҳарга қарши заҳар

Илон чаққанга қарши сиворотка биринчи марта ўтган асрнинг охирида—1899 йили Бразилиянинг Сан-Паулу шаҳридаги Бутантан институтида олинган эди. Ҳозирги вақтда бу ер дунёда энг катта заҳарли илонларни ўрганиш ва заҳар олиш марказига айланган. Бразилиянинг турли бурчакларидан бу ерга ҳар йили ўн икки ярим мингга яқин илон тутиб келтирилади, улардан 5—6 литр (қуруқ ҳолда бир-бир ярим килограмм) заҳар олинади.

Майда илонлардан ҳар «соғиш»да 20—40 миллиграмм (қуруқ ҳолда), йирик илонлардан эса 500—900 миллиграмм заҳар олинади.

Биласизми?

НОМЛАР ҚАНДАЙ ПАЙДО БЎЛАДИ

Апельсин сўзининг келиб чиқиши қизиқ. Бу сўз голландча бўлиб, «хитой олмаси» деган маънони беради.

Каштан—дарахт номи. Ўсимликлар оламида бу дарахт буклар оиласига мансубдир. Унинг номи Кичик Осиёдаги Кастан шаҳри номидан олинган.

Махорка сўзи ҳам шаҳар номидан келиб чиққан. Бу ном Голландиядаги Амесрфрот шаҳри номидан олинган бўлиб, дастлаб амерфор, кейинчалик амерфорка, кейин мафорка ва ниҳоят, махорка дейила бошланган.

Сардина—сардинка балиғининг номи ҳам жой номидан олинган. Сардина балиғининг номи Сардиния ороли номига атаб қўйилган.

Лағмон—овқатнинг номи. «Лағ» узун, «ман»—ҳамир; манто «ман» —ҳамир, «то» калладай гўшт деган маъноларни билдиради.

Саксовул номи сўк-сўк сўзидан олинган. Мунис Хоразмда тўхтовсиз урушлар натижасида эл-юрт хароб бўлганини тасвирлаб бундай деб ёзган: «Бу жиҳатдан Хоразм диёрида қаҳат ва ғило шоиъ бўлди... Хиванинг (яъни Хиванинг) олий иморатлари мунҳадим (вайрон) бўлиб, ўрнига сўк-сўк ва юлғун кўкорди». Бу ўсимлик номи Бухоро областининг Қоракўл районидаги Сўксўк деган қишлоқ номига кўчган.

Ҳазорасп номи «минг от» деган маънони англатади.

Гурлан (Хоразм областидаги район) номи кўр ва ланг сўзлари бирикувидан келиб чиққан.

Жерси газламасининг номи Нормандия— Франция қирғоғи яқинидаги орол номидан келиб чиққан.

Сарпинка— Саратов областидаги Саропта деган номдан олинган.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ

*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/V да **Олтин камар**, 31/V да **Тошкентнинг нозанин маликаси** (16.00), **Шаҳзода ва етим қиз** (19.30).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—**«Кўзга кўринмас одам»** фантастик-саргузаштли аттракционининг гастроллари (19.30).

КИНО

30 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЖУДА ХАВФЛИ»— **С. Раҳимов номли** (тоқ соатларда).

31 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТАЙЕР БЎЛИНГ, ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИ» — **Пионер** (11, 12.30, 14, 15.30).

«ЖУДА ХАВФЛИ» — **С. Раҳимов номли** (тоқ соатларда)

«МИНГДАН БИР ОМАД» — **Ғунча** (11, 13, 15.00).

ДОИМИЙ ИШГА

бухгалтер, корректор, склад мудири, тарбиячи, муқовачилар ва уларга шогирдлар, созловчи-слесарь, автопогрузка ҳайдовчи, аккумуляторларни зарядловчилар, қоғоз қирқувчилар ва уларга шогирдлар, газ пайвандчи, стереотипёрлар ва уларга шогирдлар, контролёрлар, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар, қоровуллар, шофёрлар.

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИ

2 ИЮНДАН БОШЛАБ «РУС ПОЭЗИЯСИ САҲИФАЛАРИ» (XVIII — XX асрлар), «ЖАҲОН САНЪАТИ ХАЗИНАСИДА», «ЭРТАК КЕТИДАН ЭРТАК» нашрлар (грамзаписда)га

ОБУНА ЎТКАЗАДИ

Обуна шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 10.00 дан 18.00 гача ЦУМнинг 1-қаватида ўтказилади.

ЦУМГА ХУШ КЕЛИБСИЗ!

«Узглавтоплесстройторг»

ТОШКЕНТ ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ЁНИЛҒИ БАЗАЛАРИНИНГ ЁНИЛҒИ СКЛАДЛАРИ САВДОСИДА

АНГРЕН, КУЗБАСС ВА ҚАРАҒАНДА КЎМИРЛАРИ

БОР

ЁНИЛҒИ СКЛАДЛАРИНИНГ АДРЕСИ:

1—2-Ипподром проезди, 58-уй;
2—Уста Ширин кўчаси, 136-уй;
3—Полевая кўчаси, 52-уй.

Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

2—3 ИЮНЬ СОАТ 19.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ, ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ, ЖАҲОН ХАЛҚ РАҚСЛАРИ ФЕСТИВАЛИНИНГ ЛАУРЕАТИ, М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ БОШ БАЛЕТМЕЙСТЕРИ

Исохор Оқиловнинг

ИЖОДИЙ КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган
ДАВЛАТ «БАҲОР» ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИ

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўрик-конкурсининг дипломанти, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИ

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўрик-конкурсининг лауреати
ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармониясининг
«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИ

СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати
ТАМАРАХОНИМ

СССР халқ артистлари, СССР Давлат мукофотининг лауреатлари, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреатлари.
Ҳалима НОСИРОВА ва Галия ИЗМАЙЛОВА

СССР халқ артисти Бернора ҚОРИЕВА, **солист** Ғуломжон ЁҚУБОВ **ва бошқалар.**

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

НАБИ ҒАНИЕВ НОМЛИ ТОШКЕНТ КИНО ТЕХНИКУМИ

1980—81 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТЕХНИКУМ КИНОУСТАНОВКАЛАРНИ ЖИҲОЗЛАШ ВА ЭКСПЛУАТАЦИЯ ҚИЛИШ, АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ КОРХОНАЛАРИДА ПЛАНЛАШТИРИШ (кинофикация ва кинопрокат тармоғида) БЎЙИЧА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

Техникумда кундузги ва сиртқи бўлимлар бор.

КУНДИЗГИ БЎЛИМДА: киноустановка жиҳозлари ва уларни эксплуатация қилиш мутахассислиги бўйича 8-синф маълумотига эга бўлганлар 2-курсга қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати 1 йилу 10 ой.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарида планлаштириш (кинофикация ва кинопрокат тармоғида) мутахассислиги бўйича 10 синф маълумотига эга бўлганлар 2 курсга қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати — 1 йилу 10 ой.

СИРТҚИ БЎЛИМГА: киноустановкаларни жиҳозлаш ва уларни эксплуатация қилиш мутахассислиги бўйича —8 синф маълумотига эга бўлганлар 1 курсга, 10—11 синф маълумотига эга бўлганлар 3 курсга қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати 3 ва 5 йил.

Техникумга кирувчилар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар: ўзбек ёки рус тилидан, 8-синф маълумотига эга бўлганлар учун—диктант, 10—11 синф маълумотига эга бўлганлар учун —иншо; математика (оғзаки).

Техникумга кирувчилар директор номига ёзилган ариза ва қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: маълумоти ҳақидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, меҳнат дафтарчасининг копияси, 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат.

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

ҲУЖЖАТЛАР 1 ИЮНДАН 31 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Стипендия умумий тартибда берилади.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ: кундузи ўқийдиганлар учун 1 августдан 20 августгача, сиртдан ўқийдиганлар учун 1 августдан 30 августгача ўтказилади.

Техникум адреси: Тошкент шаҳри Студентлар шаҳарчаси, 2-Чимбой кўчаси, 96-уй.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

2-ТОШКЕНТ ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ БАЗАСИДАГИ 149-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1980—81 ўқув йили учун

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ:

мўйнадўз-бичиқчи, тикувчи-мотористка, бичиқчи (чарм пойафзаллар ишлаб чиқариш бўйича), **техника контроли бўлими контролёри, пойафзал бошлиғини тайёрловчи, тикув машиналарининг ремонти бўйича слесарь, электр ускуналарига хизмат кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш бўйича электромонтёр, якка пойафзаллар тикиш бўйича пойафзалчи.**

Ўқиш муддати ўрта маълумотлилар учун бир йил, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун эса 2 йил.

Билим юрти қошида ишчи-ёшлар мактаби мавжуд.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўрта маълумотлилар ҳар ойда 30 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар эса давлат таъминотида бўладилар (кунига 3 маҳал овқат, кийим-бош).

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчиларга иш ҳақининг 50 процентини тўланади.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА ВОКАЛ-ЧОЛҒУ, БИЧИШ ВА ТИКИШ, ТЎҚИШ, КИНО-ФОТО ТЎГАРАКЛАРИ ИШЛАЙДИ.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, турар жойидан справка, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ЯКШАНБА КУНИДАН ТАШҚАРИ ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор районии, Домбробод массиви, Наққошлик кўчаси, 199-уй (16-троллейбус, 84-автобуснинг «Домбробод» массиви» бекати), метронинг «Собир Раҳимов» станцияси). Телефон 76-77-45).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1980—81 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

сувоқчи-бўёқчи-плитачи, бульдозер, скрепер, прицепли грейдер машинисти, автомобиль ремонти бўйича слесарь (техника билим юртини тамомлагач, автослесарлар база ташкилоти ҳисобидан профессионал ҳайдовчи «С» категорияли правасини олиш учун ДОСААФга ўқишга юбориладилар), слесарь-сантехник, автомобиль крани машинисти (профессионал ҳайдовчи «С» категорияли правасини олиш билан).

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 17 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқиш даврида слесарь-сантехник ихтисосидаги ўқувчиларга 65 сўм ҳажмида стипендия, қолганларига 30 сўм ҳажмида стипендия тўланади ёки уч маҳал бепул овқатланадилар, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини тамомлаган барча битирувчилар Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Техника билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар бўлиши шарт: директор номига ёзилган ариза, автобиография, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, медицина справкаси (286 ёки 9-форма), яшаш жойидан справкалар, 6 та фотосурат (4х5 см.).

Бизнинг адрес: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Хуршид кўчаси, 83-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбус, 48-автобусларнинг «Лабзак» бекати).

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

30. V. ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

18.30 «Қарор қиламан». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Ҳозирги замон халқ хўжалигига раҳбарлик қилиш ва бошқаришнинг актуал масалалари ҳақида. 19.00 «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Уларни фақат афтидан танир эдилар». Бадиий фильм. 21.00 «Эрмитаж». Ўрта асрлар санъати. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.00 Футбол бўйича СССР кубоги. Ярим финал. «Динамо» (Тбилиси) — «Динамо» (Киев). 2-тайм. Тбилисидан олиб кўрсатилади. 22.45 «Дунё воқеалари». 23.00 Футбол бўйича СССР кубоги. Ярим финал: «Спартак» (Москва)—«Шахтёр» (Донецк). 2-тайм. В. И. Ленин номли Марказий стадионидан олиб кўрсатилади.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Бугун манежда». Ангрен шаҳар болалар цирки ҳақида ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»). 18.30 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 19.00 «Инсон болаликдан бошланади (рус.). 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 III Республика болалар ашула байрами. (давоми) 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 22.00 Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари Тошкентдаги VI халқаро кинофестивалининг тантанали ёпилиши. (Санъат саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган). Кўрсатув тугагач—Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Ота-оналар учун консультация. 20.55 Абитуриентлар учун. Математика. 21.55 «Китоб дўстлари» (рус.). 22.25 «Уч плюс икки». Бадиий фильм.

31. V. ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 «Время» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 «Буратино кўргазмаси». 10.30 «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.00 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 11.30 «Сиз бунга қодирсиз». Ёш ихтирочилар конкурси. 12.15 «Олимпиада-80». 13.00 «Қўшиқ сени излаб топади». СССР халқ артисти М. Магомаев иштирокида фильм-концерт премьераси. 13.25 «Спортлото тиражи». 13.40 «Эрмитаж». «Ўрта асрлар санъати». 14.10 «Дунё воқеалари». 14.25 Болалар учун. «Уддабурон Берендеев». Бадиий фильм. 15.30 «Ҳайвонот оламида». 16.30 «Инсон. Ер. Коинот». 17.20 Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 17.50 «Нурафшон давра». Ангола, Болгария, Венгрия, ГДР, Ҳиндистон, Фаластин, Польша, Чехословакия Япония болалар фольклор коллективлари иштирокида программа. 18.20 «9-студия телетомошабинларга жавоб беради». Кўрсатувда КПСС Марказий Комитети Халқаро ахборот бўлимининг мудири Л. М. Замятин ва сиёсий шарҳловчи В. С. Зорин иштирок этади. 19.20 «Ўз узига рашк қилади». ССР Иттифоқи Давлат академик Малий театри фильм-спектаклининг премьераси. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 «1980 йил қўшиқлари». 23.05 «Советлар мамлакатининг спорти». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Фильм тугагач (00.05) — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Телевизион миниатюралар театри. 10.55 Ҳамза номли Тошкент музика билим юрти ўқувчиларининг ҳисобот концерти. 12.50 «Ўзбекистон, Олимпиада йилида». Спорт кўрсатуви. 13.35 «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак» (рус.). 14.05 «Жаҳон адабиёти дурдоналари». 14.50 «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида».

16.55 Кўрсатувлар программаси. 17.00 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг биргаликдаги программаси. 18.00 «Боғдаги ҳодиса». Мультфильм. 18.15 Болалар учун «Дилдан куйлаб, ўйнаб қувнаб». 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.30 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Қизлар давраси». 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармонияси «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Оламда нима гап?». Халқаро воқеалар шарҳи. 22.35 А. П. Чехов. «Қора монах». Телеспектакль премьераси. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.30 Кўрсатувлар программаси. 16.35 Мактаб ўқувчилари учун. «Костёр». 17.00 «Дўстлик экрани». 18.00 «Новости» информацион программаси. 18.20 «9-студия телетомошабинларга жавоб беради». Кўрсатувда КПСС Марказий Комитети халқаро ахборот бўлимининг мудири Л. М. Замятин ва сиёсий шарҳловчи В. С. Зорин иштирок этади. 19.20 «Телевизион почтадан». (тожик тилида.). 19.55 «Етакчи бўлиш». Ҳужжатли фильм. 20.05 «Деҳқонлар, Сизга омад ёр бўлсин» (тожик тилида). 20.20 «Ахбор» информацион программаси. 20.45 «Янгра, дуторим». Тожикистон телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.00 Телевизион миниатюралар театри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари—32-53-10; адабиёт ва санъат—32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94 нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

30 МАЙ, 1980 й. Р—03014. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Б—2070 7